

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-szorosos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Egyidőre petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, szeptember 7.

Mai számunk főbb közleményei:

- Egy híres csendbiztosné nyomorban.
- A gyujtogató milliomos.
- Megkínzott katonák.
- Egy nagysága, aki harap.
- Száz ház rombadólt.
- Férjgyilkos asszony.
- Gessmann dr. házassága.
- Amiről beszélnek.
- Ellített városi ügyész.
- Kullszatitkok.
- Az elvált grófnő meg a kocsisa.

A hitelezők bőrére.

Arad, szeptember 6.

Egy nemrégiben meghozott igazságügyi reformot — úgy mondják — Arad bünkrónikájának köszönhet az ország. A bünhalmazat középpontja az akkor meglehetősen ismert Schwemmer volt, aki iskolát csinált a boldogulni nem tudó, könnyelmű fiatal boltosok számára. Az iskolának elmélete az volt, hogy estétől reggelig meg kell változtatni az üzlet formáját. Este nyolc órakor még Iksz Ipszilon utóda, vagy Iksz és társa, Iksz Ipszilon-né, aki birtokába jutott ugyan az előző cég portékájának, de az előző esti cég adósságairól tudni se akart, s nem is kellett tudnia. A hitelező hiába kereste a régi tulajdonoson követelését, mert annak többnyire magánvagyonra nem volt, az áruit pedig „átadta” az új gazdának, a ki a valóságban ugyanegy személy volt a régivel, mégis az adósságokért nem tartozott számolni. Annyira elharapózott ez a könnyű

rendszer, hogy a megkárosított hitelezők nem elégedtek meg a bíróságok előtt tett följelentéssel, hanem az igazságügyminiszternek is tudomására hozták a dolgot, mint az ország hitelének ártó és a közállapotokat a külföld előtt diszkreditáló dolgot. Az igazságügyminiszteriumban állítólag ekkor kezdtek gondolkodni azon a reformon, amelyet 1908-ban az országgyűlés törvényé formált „az üzletátruházásokról szóló törvény” címen. Az új törvény nagyon egyszerű módon vágta szét a Schwemmer-rendszert, a melyet kétségtelenül nem ő teremtett meg, s a melyet nemcsak Aradon követtek. Kimondta a törvény, hogy minden üzlet átvevője felelős az előző üzlettulajdonos minden üzleti tartozásáért.

Ugy látszik, ez nem volt elég erős eszköz a hitelezők érdekeinek megóvására. Az esetek, a melyek Reiner S. Sándor letartóztatásával kapcsolatosak és a melyek annak előzményei, azt mutatják, hogy a hitelezők pénze most is könnyen juthat bitangságba és hogy a hitelezők megrövidítése még mindig keresetforrása lehet a Reiner S. Sándoroknak, ép úgy, mint valaha a Schwemmereknél. Igaz, hogy ennek részben a hitelezők az okai. A tegnapi letartóztatott Reiner fogolytársának, a cinikus Teszlingnek tíz perccentyire igazsága van, amikor azt mondja, hogy nem ő a hibás, hanem a gyárosok, akik „a fejébe dobták” a hitel-áru. Való, hogy ma is minden vagyon nélkül álló kezdő sokszor

százezer korona értékű árut kaphat hitelbe. De a hitelezőt azért nem lehet büntetni, mert azt hiszi, hogy az egyik kereskedő ép oly tisztességgel fog az üzlethez, mint a másik s a hitelbe kapott árukat nem tekinti szabad prédának, hanem idegen vagyonnak, amelyből reá csak az üzleti haszon jut. Es ha tényleg a hitelező is a könnyelmű, a károsodásában jogosan keseredhetik el s ez érzésének hatása alatt általánosít, s azt találja mondani, hogy a mai magyar törvények, a mai magyar igazságszolgáltatás mellett nem lehet hitelezni — Aradra.

A régi állapothoz képest legfőlebb annyi a haladás, hogy most a hitelezőket szándékosan megkárosító, bűnös kereskedőket becsukják. Senki-nek nincs oka ezt sajnálni, legkevésbé a kereskedő-osztálynak, a mely maga sürgeti a legjobban a kereskedelem kalózáinak, tisztességtelen elemeinek megbélyegzését. De ha a letartóztatás az elrettentés némi hatásával jár is, ez még nem menti meg a hitelezők pénzét. Pedig az országnak komoly érdeke, hogy a hitelélet megszilárduljon, hogy a külföldi gyáros a magyar területre küldött produktumokat biztos, nem veszélyeztetett befektetésnek tekinthesse. Ezért kell a meglevő törvényeket még jobban kiegészíteni. Ha „a romokból új élet fakad” — amint a klasszikus mondja, — akkor a Reiner-társaság által okozott manipulációk adják meg az alapját az új hitelvédő reformoknak, ép

Doktor Casanova.

(A primadonna.)

A Teréz-körút egyik díszkört házában idestova másfél év óta csillogott Szomolnoki István dr. bőrgyógyász táblája. Egészen olyan volt, smilyennek a kis orvosnövendék óhajtottá. Fénylő sárgarézről egyszerű véséssel. Az almoknak megfelelő volt az elegáns rendelő is. Minden butordarab, az egész előkelő berendezés kétségtelen bizonyítéka volt — látszólag — annak, hogy Szomolnoki fényes jövedelmű, keresett orvos. Azt csak ő maga tudta, hogy honnét van a pompás lakás, a fényes butorzat, az inas, a pénz az előkelő ruházkodásra, gavaléros fellépésre, pezsgős vacsorákra a Pannoniában, Hungáriában. Nos, igaz, még valaki tudta: Faublé, Faubl Leóné.

Ez a szőke, kívánatos, hatalmas asszony csupa szépség, csupa bölcsesség volt. Még leány korában híressé lett különös kedvteléseiről. Hóbortos tettek tartották azt is, amidőn a huszonéves Rosner Elizból Faubl Leóné lett. Egy köznap, jelentéktelen és csunya gabonakereskedő felesége. Alig három-négy évig tartott a házasságuk. Eliz megcsalta az urát, sőt teljesen szakított vele, midőn a féltékenységtől megzavart, megkábult gabonakereskedő elspekulálta a vagyonát és a felesége hozományából ez egyik házat. Nem váltak el törvényesen. Faubl Bécsbe

költözött, az asszony pedig kormányozta a megmaradt két házat és a kedvteléseinek élt. Tíz év mult már el így fölötta.

Ezeknek a kedvteléseknek legutóbbifejezte Szomolnoki doktor volt. A negyvenedik évhez közeledő asszonyok szenvedélyével ragaszkodott kedveséhez. Barátnőinek is ajánlotta, kedvét kereste, mindennel elhalmozta, meg akarta tartani magának. Mindennap eljött hozzá egy félóra beszélgetni. Kulcsa volt a másik, a folyosói bejáratához és most is váratlanul nyitott rá Szomolnoki. A doktor kissé kedvellenlül fordult hátra az erős seylemehogásra. A következő pillanatban már talpon volt és kifogástalan udvariassággal csokolta meg az asszony keztyűs kezét.

— Igazán elkényeztetesz engem Eliz — üdvözölte őt vidám mosollyal — oly korán meglátogatsz, hogy soha nem tudok én eljutni hozzád. Szinte szégyellem.

— Ó, ezt ne szégyeld, sohase szégyeld. Inkább mást. A hűtlenségedet, a hájátlan-ságodat.

— De Eliz, kérlek...

— Nem. Hallgass. Nem ámitasz. Jolán mindent elmondott nekem. Hogy tegnap megcsókoltad, hogy ma délután külön randevut kértél tőle. Gyanútlanul elmondott nekem mindent, hiszen nem én ajánlottam, hogy forduljcn hozzád. Te meg persze mit sem sejtettél

abból, hogy Jolán nekem gyermekkori barát-nóm. Nem mondta meg a nevedet, de reád is mertem. Fogadni mernék, hogy egy félóra mulva itt lesz a várószobámban.

— Édes Eliz, te ismét ok nélkül...

— Ne hazudj, talán nem ismered Bölöni Krausz Jolánt, talán nem hívtad őt ma magad-hoz? Nem, ne is tagadd. Nem is tudod tagadni. De miért nem mondd meg egyenesen, hogy már meguntál, hogy vége... tört ki csaknem sirva az asszony.

Szomolnoki már nagyon is jól ismerte e gyakori jeleneteket. Szívesen elkerülte volna, megelőzte volna őket. De az illatos, kinálkozó női szépségek mindig elesábitották. Tetszett az asszonyoknak, éreztették is ezt vele és ő csak élt a hatalmával.

— Biztosíthatlak, hogy egyáltalán nem komoly a dolog.

— Akkor megvárom itt nálad Jolánt — jelentette ki elhatározottan Faublé.

— De kérlek, a botrány... Ha itt találna...

— Nem itt. Künn a várószobában várok reá!

— Nézd, igazán kellemetlen volna... Megígértem annak a hölgynek, hogy külön fogadom. Nem akar találkozni senkivel... De tisztán orvosi konzultációról van szó. Biztosíthatlak...

ugy, mint a Schwemmeriádák a nemrég hozott, de ki nem elégitő törvénynek. S mi akkor szívesen adnók meg Reinernek az elégtételt, hogy az ország ezt neki köszönheti.

Mangra Vazul a támadóiról. Nagyváradról jelenti tudósítónk: Mangra Vazul román püspöki helynököt, országgyűlési képviselőt tudvalevőleg vasárnap erős inzultus érte Nagyszebenben. Mangra ma az ellene elkövetett támadásokról ezt a nyilatkozatot tette egy hírlapíró előtt:

— Nem törődöm azzal, hogy elenségeim folyton támadnak és becsmérelnek. Engem nem lehet terrorizálni. Hü maradok zászlómhoz s ahhoz a programhoz, amelyre fölesküdttem. Azt akarom, hogy Magyarország polgárai — nemzetiségi különbség nélkül — békében éljenek egymással. Azt hiszem: ez nem bűn.

— Mit szól ahhoz méltóságod — mondta a hírlapíró, — hogy folyton árulással vádolják önt a román tuzók?

— Azt, hogy én soha se voltam a tuzók vezére. Az ismeretes memorandum pör idején a nemzetiségi vezérek kiszabadításáért küzdöttem, mert ezt a pört igazságtalannak tartottam. Az általam megindított propagandának volt is eredménye; a kormányra akkor olyan nyomást tudunk gyakorolni az akcióval, hogy ezért csak elismerés illethet engem s társaimat. Volt hűveim azzal hálálják meg működésemet, hogy lehazaárulóznak. Az elfogulatlanok jól tudják, hogy én az áldatlan harc megszűnését akarom csupán.

Az első minisztertanács. Budapestről jelentik: A nyári szünet után e hó 14-én, szerdán tartják meg az első minisztertanácsot, amelyen valószínűleg az összes miniszterek résztvesznek. A minisztertanácsban folyó ügyek és a parlament tanácskozásának előkészítése kerül sorra.

— Ugy. Orvosi konzultációról? Akkor elküldheted. Az ráér. Bizonyítod be, hogy csupán mint orvos akartad fogadni. Küldd el. Ismerem Jolánt. Ha találkára hívtad és azt hallja, hogy nem vagy itthon, örökre megharagszik. Bizonyítod tehát be.

Szomolnokinak ideje sem volt válaszolni. Inasa nyitott be a rendelőbe. Amikor meglátta Faublinét, gyorsan és óvatosan betette a párnázott ajtót. Kissé tétozva nézett a két emberre.

— Kérem, doktor ur... kezdte lassan... az a hölgy, akit mondani méltóztatt... Szomolnoki, aki magán érezte Eliz izzó, parancsoló pillantását, közbevágott:

— Mondd, hogy nem vagyok itthon. Mondd, hogy valószínűleg a hátsó kijáráson mentem el hazulról és te ezt nem tudhattad.

Az inas megint óvatosan kisiklott az ajtón. Hallották, amint valaki, egy női hang, bosszusan beszél. Azután ajtó osukdott.

— Most meg vagy elégedve velem? — kérdezte a doktor.

— Most igen. Ez még nem volt komoly. Mindig attól félek, hogy komolyan, igazán beleszeretsz valakiba. Ezt nem akarom. Te maradj az enyém.

Amidőn Faubliné egy óra múlva eltávozott, Szomolnoki fáradtan és kedvetlenül dőlt végig a kereveten. Már torkig volt ezekkel a féltékenységi perpatvarokkal. Az első félév

A gyujtogató milliomos.

— Ujabb letartóztatás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, szeptember 6.

A budapesti rendőrségen Csizsér Imre fogalmazó folytatja a nyomozást a nagymező-utcai üvegraktár felgyújtóinak leleplezése tárgyában. Eddigi nyomozásának valószínű következtetése az lesz, hogy a gyujtogatás bűnével vádolva még négy embert tartóztatnak le, ezenkívül még három-négy ember ellen indítják meg a vizsgálatot bűnrészesség miatt.

Krecsák vizsgálóbíró is a legnagyobb erélyvel folytatja a vizsgálatot Zucker Henrik, a gyujtogató üvegyári igazgató ügyében.

A kihallgatások reggel kilenc órakor kezdődtek. Először Vági János alkalmazottat hallgatták ki. Vági János vallomása nem volt terhelő Zuckerra nézve. Vallomásából mindössze az lényeges, hogy a második tüzesetnél a tüzoltók érkezése percében látta Hammert a lakásából kirohanni.

A következő tanu a Nagymező-utca 6. számú ház házmestere. Azt vallotta, hogy Zucker közvetlenül a második tűz keletkezése után eltávozott otthonról.

Kihallgatta még a vizsgálóbíró Zuckernak egy Keller nevű alkalmazottját is, aki lényegtelen vallomást tett és rögtön távozott a törvényszék épületéből.

Sorra kerültek a kihallgatások során Hammer Samuné, a letartóztatott raktárnok neje, Zucker Toncsi pénztároskisasszony és még néhány más alkalmazott.

Szabó Gézát letartóztatták.

A Zucker-féle gyujtogatási bűnygybe tudvalevőleg belekeveredett az üvegraktárnak egy Szabó Géza nevű alkalmazottja is. Leakarták tartóztatni a fővárosban, ekkor azonban kiderült, hogy Szabó bevonult fegyvergyakorlatra és Balassagyarmaton tartózkodik. A fővárosi rendőrség táviratozott Balassagyarmatra, de a távirat elkésett. Szabó ezrede már tovább vonult Garamszentkeresztre. A távirat visszament Pestre, innen Garamszentkeresztre küldték, a hová sikerült ismét későn érkeznie. Szabó ezrede ekkor már az Aranyosmarót köze ében lévő Kovácsi községben táborozott. Itt végül utólrta a rendőrség távirata Szabót, a kit teg-

elégült nyugalma már rég oda volt és Szomolnoki egész határozottan elégedetlen volt helyzetével.

— Ez egyszerűen nem maradhat így — állapította meg magában. Én kétségtelenül többet akarok és talán többre is van hivatásom, minthogy az életemet egy öregedő, gazdag asszony oldalán töltsöm el, aki végül hü szolgálataim fejében két háromemeletes házat testál reám. Hálátlanság ide, hálátlanság oda, ez nem nekem való dolog. Magasabbra akarok jutni.

Elhatározta, hogy nem megy a kasszabába, ahol az elmúlt éjjel is hajnalig kártyázott. Komoly, gondolkodó életet fog élni. Előbbre akar jutni. Fájt a feje és azért kiment egy kissé járkálni a villamoslámpáktól fényes, emberektől nyüzsgő körútra. Azután valahogyan, önkéntelenül betévedt az Operette színházba.

Valami ostoba, agyonjátszott bécsi operettet játszottak. Unatkozott a néhány szál néző, unatkoztak a színészek is. Am a második felvonás derekán Kéri Rózsai, a primadonna, hangos sikoltással összerogyott a színpadon. Nagy kavargás támadt. Hamarosan leeresztették a függőnyt, amely mögöl előbujt a tenorista és bejelentette a közönségnek:

— A kisasszony hirtelen rosszul lett. Nincs az urak között véletlenül orvos?

nap letartóztattak és ma reggel beszállították a negyedik honvédkerületi parancsnokság börtönébe, Pozsonyba. Néhány napon belül Budapestre szállítják a katonaruhában lévő tisztviselőt, hogy a vizsgálóbíró kihallgathassa.

Zucker Henrik a fogházban.

Zucker Henrik a fogházban nagyon idegesen viselkedik. Az éjszakát is nagyon rosszul töltötte. Amikor visszavezették a vizsgálóbírótól a fogházba, az egyszerű fogházor előtt kezdte hangoztatni az ártatlanságát.

— Uram, — mondta — én neveltem föl ezeket az embereket, én adtam nekik kenyeret és ilyen hálátlannul „bemőszerolnak.“

— Mi az a bemőszerolni? — kérdezte a fogházor.

— Hát azt sem tudja, — válaszolt a nagykereskedő, — az egy kifejezés, amit a detektívek is használnak. Azt jelenti, hogy: beárulni, vagy elárulni, vagy rágalmozni. Ilyen embereim vannak nekem. Én etetem, ők meg a vizsgálóbírónak járnak a kedvében.

— De hiszen dolgoztak a fizetségükért, miért ne mondhasák meg az igazat? — csodálkozott a fogházor.

— Dolgoztak? Az munka, amit azok csináltak? Látott volna engem dolgozni, akkor tudta volna csak, hogy mi az a munka.

Azonban beszélni nem szabad a fogházi emberek a fogház lakóival és Zucker csak magában morfondírozva szidalmazta a „hálátlan“ személyzetet.

Bent már a vacsorát, amit otthonról küldtek neki, nem tudta megenni. Panaszkodott idegesség és főfájásról, a callájában föl és alá sétált és olykor olykor idegesen a fejéhez kapott. Az órák egész éjjel át hallották az egyforma léptek kopogását, majd erős zokogást is. Reggel felé végre egy kissé elszunyadt és lefeküdt a priesre. Mély álomban találta őt a porkoláb, aki jött a callát tisztogatni. Fölkeltette és szolt neki, hogy menjen az udvarra reggeli sétára.

Séta után megint elálmosodott Zucker és ledőlt a kemény ágyra.

Rendkívül nyugtalan volt Zucker ma egész nap, folytonosan fel alá járkált szobájában és napközben többször hangoztatta ártatlanságát.

Szomolnoki egy pillanattal utóbb Kéri Rózsai öltözőjében állt.

A primadonna a keskeny kis diványon ült. Hulálos sápadtsága még a festéken is átütött. De azért nem tagadta meg magát és mosolyra húzott szájjal fogadta Szomolnoki köszönését.

— Nos nem olyan nagy a veszedelem — szolt az orvos a futólagos vizsgálat után. — Nincs komoly ficamodás, csak erős rándulás.

Azzal két ujja közé vette a primadonna finom, karcsu bokáját és megmozgatta. A leány fölzsisszent.

— Akkor folytathatjuk? — kérdezte a direktor.

Nem — tiltakozott Kéri Rózsai. — Hazamegyek. Hozassanak kocsit.

— De fiam, hát ki játszik akkor a harmadikban? — kérte a direktor.

— Csak nem megyek ki a kedvetekért sántán. Menjen haza a néző érről az a tíz ember. Különb is hallhatod, hogy a doktor nem enged játszani. Ugy-e doktor ur? Oja majd hazakísér.

Amidőn pár perc múlva levezették Kéri Rózsait a várakozó kocsához, valaki magérintette Szomolnoki vállát.

— Braun hírlapíró — mondotta a evikeres fiatalember. Szabad tudnod a nevének dok-

Megkínzott katonák.

— Menetelés a halálba. —

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 6.

A bileki esethez hasonló eredményű menetelésről számol be egy budapesti estilap. A megerősítésre szoruló híradás azt mondja, hogy a Hercegovinában legutóbb lefolyt hadgyakorlatok alkalmával az erős menetelés következtében egy katona meghalt, száznál több ember pedig kidőlt a sorból és súlyos sebesüléseket szenvedett. A közös hadügyminiszteriumban, ahova az illető lap felvilágosításért fordult, nem akarnak tudni a dologról.

A halálos menetelésről a következő tudósítást adjuk:

Hercegovina északkeleti részén fekszik egy Avtorác nevű nyomoruságos falu. Mindössze néhány ház van benne, de stratégiai szempontból igen fontos hely és így a hadügyi vezetőség két zászlóalj katonasággal rakta meg. Jelenleg a szegedi 46. gyalogezred 3. zászlóalja és a 42. prágai gyalogezred 2. zászlóalja állomásozik itt és ezekkel történt volna a súlyos kimenetelű marsolás, még pedig a következőképpen:

Augusztus elsején az avtoráci helyőrség hadgyakorlatra indult. Hajnali fél ötkor vonultak ki a katonák teljes fegyverzettel és készlettel. A menetelés igen erős volt és hajnalról megszakítás nélkül késő estig tartott. A parancsnokok nem adtak pihenőt, noha az emberek egymásután dőltek ki a sorból. Az első napon a 42. gyalogezred zászlóaljából ötvennél több ember dőlt ki. Egy még aznap meghalt, sokan súlyosan megbetegedtek. Tüdőgyulladás, szívbajt, napszúrászt kaptak a szerencsétlen emberek, minden betegszállító kocsit megtele és az ezredorvosok azt se tudták, melyik beteg ápolásához fogjanak először.

Ez a látvány nem hatotta meg a parancsnokló ezredet. Másnap gyilkoló hőségben tovább folyt a menetelés.

Hajnali négy órakor indultak utnak és kilenc óra felé, amikor a nap hevesebben kezdett sütni, az emberek egymásután léptek ki a sorból és elvágódtak az út melletti árokban. A nagyobb veszteség e napon is a esek ezredet érte, amelynek zászlóaljából 96 ember dőlt ki. A szegediek kevesebb embert veszítettek, tizen-

hárman lettek főleg napszúrás következtében maródiak. Negyven kilométert kellett aznap megtenniük a szerencsétlen embereknek.

Az estilap nyomban érdeklődött a dolog állása felől a közös hadügyminiszteriumban, ahonnan a következő feleletet kapta:

— Semmiféle hivatalos tudomásunk nincsen az esetről. Az idén az egyetlen tiroli katasztrófa kivételével, amikor egy vadászkatona a mélységbe zuhant, nem történt semmiféle baj. Ezt teljes határozottsággal közölhetjük önökkel.

Egy híres esendbiztosné nyomorban.

— Osváth Pál özvegye. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Félelmetes híre volt va' amikor Osváth Pál urnak, nemes Biharvármegye néhai esendbiztosának messze földön is. Az egész megye területén az ő pandurái kergették a futóbetyárokat, lótolvajokat és a többi esavargó népséget. Negyven esztendeig folytatta ezt a nehéz, veszélyes mesterséget Osváth Pál és közben végigharcolta a szabadságért vívott küzdelmünket is. A harc tűzéban épen úgy megállotta a helyét, mint mikor a bihari haramiákat üldözte. A hadnagyságig vitte fő', azután ő is elbujdosott a vilgosi csata után az osztrákok elől. A vármegyében azonban hiányzott az ő erős keze és így történt, hogy megkegyelmezték neki az osztrák urak, akik nélküle nem tudták megtisztítani a megyét a sok kóborló zsványtól. De fordult a kocka, megváltozott a világ sora nemsokára. Osváth Pál, a büszke esendbiztos is megöregedett és nemsokára elfelejtették egészen. Így halt meg egy pár évvel ezelőtt Nagyváradon. A felesége kegyetlen nyomorban él és segítséget kért Biharvármegyétől. Itt következik a különösen érdekes és jellegzetes irás:

Néhai férjem, Osváth Pál majdnem 40 évig volt Biharvármegye esendbiztosa, mely idő alatt odaadó hűség, halálmegeveitő bátorsággal szolgálta a megye akkor futóbetyárok által veszélyeztetett, elhanyagolt közbiztonságát, kitéve életét és övét is, — a gazokkal meg nem alkuvó szigorúért — a boszuállás fegyverének, mely előg sokszor dördült el ablakainkon.

szobában. És a szobaleányok fecsegni is tudnak.

— Szóval mindent tud rólam.

— Igen és azért nevezem csókcsinálta doktornak.

— Gunyolódik?

— Nem; csak félek, hogy ön, aki így hódított magának praxist, most nagyon követelő a pácienseivel szemben...

— Szomolnoki kezdett belemelegedni a váratlan idillibe. Kéri Rózi ünnepelt, kedvelt színtestű volt, enniválón csinos. Beleillett a doktor új terveibe.

— Ó, ezuttal igen kevéssel beérem — mondotta a primadonnának. — Azt kérem honoráriumnak: nevezzen ki házi orvosának.

— Még szerény — kacagta Rózi. — De ugyanolyan feltételekkel akar az én házi orvosom lenni, mint amióvel a Faublné?

— Ha maga is úgy akarja...

— Nem, én nem akarom így — mendta a primadonna. — Különbönb tudja mit? Teázzen itt nálam, azalatt majd meggondolom, hogy mit határozzak. Jó?

— Jó, parancsoljon velem — válaszolt Szomolnoki.

Magában pedig bizonyos fokú meglepéssel gondolta: Azt hiszem utban vagyok a kemoly siker felé...

Ry. E.

Abban az időben nem volt a mai világosság, s férjem gyakran hetekig volt távol a megyékben keresni az odavezető bünszálakat, esakhogy sikert arathasson a visszahozhassa az elorzott vagyont és kiszolgáltassa a gyilkosokat a büntetésnek. Saját költségén történt mindez, sohasem fogadott el senkitől egy fillért se költségeire. Ért eluszott kis birtokocskánk és én özvegységemben vagyontalanul maradtam öregségemre, nyugdíj nélkül élek, mert akkor még nem volt megyei nyugdíj...

Igy számol be a bus özvegyeségre jutott asszony férje érdemeiről és mellőztetéséről. Végül kéri, hogy szavazzanak meg neki valamelyes nyugdíjat, mert már úgy sem él nagyon sokáig. Hetvenhat esztendő sulya nyomja a vállait és úgy érzi, hogy nemsokára elmegy az ura után. Két esztendővel ezelőtt már megszavaztak neki egy csekélyke összeget, de mindezeidig nem kapott ebből egy fillért sem. „Jó leane — fejezi be a kérést — ha megszavaznának a vármegye urai valami csekélységet, nehogy panasszal az ajkamon, távozzam a férjem után.“ Eddig a megható hangú kérvény. Az öreg asszony ügye legközelebb a közgyűlést fogja foglalkoztatni és valószínű, hogy „a vármegye urai“ könyörületesekek lesznek a néhai esendbiztos özvegyével szemben.

Gessmann dr. házassága.

— Az esküvő háttéréből. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Röviden megírtuk lapunkban, hogy Gessmann Albert dr., az osztrák keresztényszocialisták vezére feleségül vette unokanővérét, Hrubi Johannát, aki a képviselőnél tizenkét esztendő óta volt házvezetőnő.

Gessmann dr. házasságát először a keresztényszocialisták hivatalos lapja, a Reichspost közölte lakonikus rövidséggel. A Reichspost mindössze néhány soros hírből adta tudtára olvasóinak, hogy Gessmann Albert dr., volt osztrák miniszter, a keresztényszocialista párt vezére házasságot kötött Hrubi Johannával, a ki több mint egy évtized óta „nagy önfeláldozással“ tölti be a házvezetőnői szerepet Gessmann mellett.

A pártvezér házasságáról ma érdekes részleteket jelentenek a bécsi lapok. Gessmann már hatvan éves, első felesége régen meghalt. Tizenkét év óta lakik nála unokahuga, Hrubi Johanna és azóta vezeti Gessmann háztartását.

Gessmann, mint minden évben, az idén is hosszabb nyári utazásra indult unokahugával együtt. Utközben egy tiroli szállodában szálltak meg, ahol Gessmann a leányt mint feleségét jelentette be. Másnap ugyanabbe a szállodába érkezett egy osztrák politikus, Gessmann ellenlábasa, a ki mikor a vendégkönyvben meglátta a „Gessmann Albert és neje“ bejegyzést, figyelmeztette a szállodást, hogy Gessmannnak nincs felesége.

Ez a dolog azután Gessmann egyik jóakarója révén belekerült a Deutsches Volksblatt-ba. A keresztényszocialista pártvezérre ekkor magasabb helyen nagyon megnéveztek és értésére adták, hogy jó lesz, ha elsimítja a dolgot.

Igy történt, hogy tegnap a hatvanéves Gessmann sietve, egyházi diszpenzációval feleségül vette unokanővérét és házvezetőnőjét, a huszonnyolc éves Hrubi Johannát. És ez volt az oka, hogy a házasságot Gessmann a félhivatalos Reichspostban nyilvánosságra hozta.

tor ur? Tudja, megírjuk a nagy Rózi kis bal esetét!

— Szomolnoki vagyok. Szomolnoki István doktor — mondotta az orvos. És nyomban eszébe jutott: Holnap az újságokban lesz a nevem Kéri Róziéval együtt. Ime a reklám. Ez épen jókor jött, épen képpora jött.

A primadonna barátságos, kellemes lakásán, Kéri Rózi minden szemérmeskedés nélkül borogtatást rakatott a pirocra szinesedett máris megduzzadt bokájára és a bucsuzni készülő doktorától hirtelen azt kérdezte:

— Mi is amaga neve? Szomolnoki?

— Igen, Szomolnoki István.

— Akkor hát — kacagott a primadonna — akkor hát maga ez a csókcsinálta doktor! Szomolnoki alaposan elképedt és hamarjában széhez sem tudott jutni. Rózi pedig igazán szívből, őszintén nevetett.

— No, ne rézzen olyan együgyűen! Nem boszorkányság ez. Tudok én mindent. Tudom ám, hogyan lett Szomolnoki István doktorból híres, nevezetes nőgyógyász.

— De honnan... igazán nem értem...

— Mondom, hogy nem boszorkányság. Maga tetszik nekem, hát megsugom. Tudja, a szobaleányom akkor a Faublné szobaleánya volt...

— Ah ugy!

— És tudja, ha a szobaleányok esetleg sekáig maradnak el — ecetért, az nem zárja ki azt, hogy ne hallgatódzsanak — a szomszéd

VÁROS ÉS MEGYE

A népszámlálás Aradon.

— Tízezer koronát fizet érte a város. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Közöljük lapunkban a kereskedelmi miniszternek a népszámlálásra vonatkozó rendeletét, melyben a népszámlálás nagy munkálatainak előkészítését elrendeli. Az erre vonatkozó részletes utasítás eltér a megszokott sablontól s a városokra is nagyobb terheket ró, mint az eddigi népszámlálások.

A feldolgozandó anyag sokkal nagyobb lesz, mint tíz évvel ezelőtt, mert az általános választói jog előkészítésének adatait is magában foglalják a számláló lapok. Az eddigi rendes kérdőpontok kitöltése mellett, pontosan feltüntetendő mindenkinek az ingatlan vagyona, terület nagyságával, s a fizetett közterhek részleteivel.

Ez adatok pontosságára oly nagy súlyt helyez a kormány, hogy a felvett adatokat az adóhivatali nyilvántartásokkal tételenként összehasonlítani kell. Erre a célra a városnik a számláló biztosokon kívül felülvizsgálókat is kell alkalmazni s ezeknek a díjazása — mely szintén a város terhére esik — a népszámlálási eddigi költségeket a kétszeresére emeli.

Az állam csak a nyomtatvány költségeket viseli s ezenkívül az általános választójogra vonatkozó kérdések kitöltéséért fizet a számlálónak laponként 2 fillért.

Meglehetősen érzékenyen fogja a várost érteeni a kiadásoknak ezen növekedése, mert az eddigi 4500 kor. népszámlálási kiadásokkal szemben az idei népszámlálás mintegy 10 ezer koronájába fog a városnak kerülni.

Szigorúan gondoskodik az utasítás arról, hogy az összeírt adatok csak az orsz. statisztikai hivatal által legyenek felhasználhatók. Ezen szigorúságában a tulságig megy, mert még azt sem enged meg, hogy a város a saját pénzén készített eredményt helyi statisztika céljaira használja fel, ami pedig városfejlesztés céljából igen fontos volna.

Fontos volna pedig minden városnak saját, részletes helyi statisztikai adatait összegyűjteni, mert a magyar városok tervszerűtlen fejlesztési politikájának egyik főoka a helyi statisztika hiánya.

A polgármester az előmunkálatokat már megkezdette s legközelebb ki lesznek nevezve a számláló biztosok és felülvizsgálók, kiket decemberig kioktatnak s próbanépszámlálást tartatnak velük.

Sorrendje az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1910. évi szeptember hó 14-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerül. ügydaraboknak: Polgármester augusztus havi jelentése. Versec város törvényhatóságának felirata a borfogyasztási adónak eltörlése iránt. U. a. felirata a borok értékesítése tárgyában. A magyar országos tüzoltó szövetségnek átirata tüzrendészeti törvénynek megalkotása iránt. Ifj. Kristófy Jánosnak bérlet meghosszabbítási iránti kérelme. Mokuca Györgynek felebbezése cigányputri építése tárgyában hozott tanácsi határozat ellen. Husserl Vilmosnak kérelme bérterületeinek részbeni felszámolása és albérletbe adása iránt. Császi Mátyas kérelme aziránt, hogy 5 holdas bérletét Szelecsán Miklósról átruházhassa. A tanács beterjeszti a kereskedők köre részére átengedendő területre vonatkozó határozatot névszerinti szavazás megejtése végett. U. a. előterjesztése a Munkás Otthonnak átengedendő telek tb. U. az előterjesztése a Mairovitz Emilnek gyári célra átengedendő telek tárgyában. A tiszti ügyészség beterjeszti a Löbl Gyulával, Nemes Gézával, Funkelstein Józseffel magtár bérlet iránt, Egry Gyulával, Lump Vendellal földbérlet iránt,

az aradi termény és áruaktár r. t. közterület használatára iránt megkötött szerződést jóváhagyás végett. A m. kir. belügyminiszterium 16024 910 — III. főszámu intézkedéssel az aradi gőztégla, cserép és agyaggyár részvénytársaság részére városi földek eladása iránt hozott közgyűlési határozatot jóvá hagyja. Polgármester előterjesztése a Weitzer János jótékony alapítvány tulajdonát képező Waltendorf E. Z. 2. és 164. C. G. számu betétben felvett parcella eladása tárgyában. Bedő Árpád dr. községi és kihágási bíró hivatalos jelentése a községi és kihágási bírói teendők szétválasztása tárgyában. Bedő Árpád dr. kérvénye három havi szabadságidő engedélyezése iránt. Schimonek Lipót aradi lakos kérvénye a magyar honpolgárság kötelekbe való felvétele iránt. Szabó Györgyné szül. Czékási Róza kérvénye szülésznői oklevelének kihirdetése tárgyában. Kocsis Gergelyné szül. Nagy Eszter kérvénye szülésznői oklevelének kihirdetése iránt. A főszámvevő előterjesztése az 1910. évi költségvetés egyes rovatainál előállott több kiadásnak az előirányzott bevételekben mutatkozó feleslegből leendő fedezhetése tárgyában. A főszámvevő előterjesztése a pénzügyigazgatóság által elő és leírt állami adónak megfelelő községi adó elő és leírása tárgyában. A tanács javaslata az utcák újból való elnevezése tárgyában.

Amiről beszélnek.

— Lopás a fürdőn. —

Amit itt elmondani akarunk, az a pikáns kalandok sorába tartozik s erről — mint általában a pikáns kalandokról — csak egy személy hallgat. Ez az egy személy . . . igen: ez az egy személy, akit nem akarunk megnevezni, mert valóban nem érdemli meg, hogy nyilvános kacagó versenyt rendezzünk a rovására. Mert ez a bizonyos személyiség olyan sima modoru, akár az arca és úgy beszél, hogy sokan csepögő méznek hiszik minden szavát.

Erről a kedveskedő, szeretetre méltó és általában ismert egyéniségről mi nem tudjuk, hogy az emberiség melyik csoportjába tartozik: a gyöngébb, avagy az erősebb nemhez-e? A rideg szabályok azt parancsolják, hogy a közép uton haladjon, ámde ez nem mindig sikerülhet neki, mert hiszen még a legügyesebb költőtanos se tudja megcselekedni azt, hogy néha le ne bukják jobbra, vagy balra. A paragrafusok száraz tömkelegéből ez a személyiség is nem egyszer kikandál a husból és vérből való napsütötte élet mámoros szellőjű széles útjára, ahonnan azonban csakhamar visszaszólitja a kötelesség kenetteljes jelszava. Felölti ismét fekete princesruháját, s kezesokra nyújtja puha fehér kacsóját . . .

Ez a rejtelmes személyiség nemrég fürdőre utazott. Külföldi fürdőre természetesen, ahol a tenger hajjai oly pompásan csiklandozzák a rózsás asszonyi bőrt, s oly kéjes mámorba ringatják a semmittevés után vágyakozókat.

A napokban hazajött a fürdőről a sima száju kellemes jelenség. Természetesen az ismerőseinek nagy serege körülrajongta hivatásának csillagát és érdeklődtek becses egészsége iránt.

— Kellemes volt, jó volt, — mondtam — csak egy kicsit drága volt.

— Mennyibe került az üdülés?

— Majdnem kétezer koronába.

— Az sok. Az borzasztó sok.

És az ismerősök még most is tündönek: hogy mire kellett a kellemes személyiségnek kétezer korona? Mi történhetett vele? Hiszen itthon ő a megtestesült takarékoság és egyszerűség? Nehogy közülök bármelyiknek is lyukat furjon az oldalán a kíváncsiság, ime előékenyen eláruljuk, hogy a fürdőn meglópták a fekete kosztümös, előkelő személyt. Nyolcszáz koronát loptak el tőle. A tolvaj színtén princesruhát hord, de a tolvajról kétségtelesen megállapítható, hogy a gyöngébb nemhez tartozik . . .

Elítelt városi ügyész.

— Képviselőválasztási epilógus. —

Árvirati tudósítás.

Arad, szeptember 6

Érdekes politikai háttérű ügyben mondott ma ítéletet a kaposvári járásbíró. Az érdekes ügyről kaposvári tudósítók a következőket jelelték:

A kaposvári képviselőválasztás napján, a délutáni órákban egy balpárti fuvaros és szavazó, aki nem kapta meg fuvardíját, éktelen káromkodások között vonult végig a Zirci utcán.

A haragos atyafi kifakadásának fáltanuja volt Spitzer Samu, egy három hónap óta betegállományban levő vasuti kalauz, aki a panaszkodó fuvarosnak ezt felelte:

— Nem érdemes ezekkel a balpártiakkal szóbaállani!

Kovács József dr. városi ügyész, aki a becsapott fuvaros éktelen kiabálásait sebhogya akarta meghallani, a beteg Spitzer Samu megjegyzésére így kiáltott rá:

— Fogja be a száját maga bűdös zsidó!

A sértő kifejezéseket még ennél diszesebb szavak is kísérték nyomon, majd a városi ügyész az utána ballagó vidéki atyafiakhoz fordulva így biztatta őket:

— Ne tőrjék ennek a nyavalyás mungónk a beszédét! Üssék le a kutyát! Adok a bűdös zsidó bőréért husz forintot!

A fölbiztatott atyafiak egyike hirtelen a beteg Spitzer Samu mellett termett és a kezében tartott zászló rudjának hegyes végével lágyékon döfte őt. A szerencsétlen ember neki-támolygott a falnak. A fölbiztatott atyafi most már torkon akarta ragadni Spitzert, de erre többen segítségére siettek és a fölbiztatott támadó kezei közül kimantatták a gyöngye, beteg en be.

Az inzuált Spitzer másnap bűnvádi feljelentést tett Kovács József dr. városi ügyész ellen becsületsértés miatt. Bántalmazóját nem jelenthette fel, mert annak nevét és lakhelyét nem tudta kipuhatolni.

Ez ügyben az első tárgyalást augusztus 4-én tartották meg a kaposvári járásbíró előtt. Kovács József dr. a tárgyaláson bocsánatot kért Spitzer Samutól, aki erre a maga följelentését vissza is vonta. Ezzel azonban az ügy nem nyert befejezést, mert az ügyészségi megbízott hivatalból üldözendő veszélyes fenyegetés és közrend elleni kihágás miatt emelt vádat Kovács József dr. ellen.

Vidor Ferenc járásbíró előtt ma nyert befejezést ez az ügy. A járásbíró közrend elleni kihágásban mondotta ki bűnösnek Kovács József dr. vádlottat és ezért őt három napi fogházra átváltoztatható 60 korona pénzbüntetésre ítélte el, de egyben az ítélet felfüggesztését is kimondta.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Márhetetlen tömegű kincs az, ami évszázadok folyamán elsüllyedt hajókkal a tenger hullámai alá került. Természetes, hogy ezek a kincsek mindig izgatták az embereket és az idők folyamán szinte tökéletes eszközöket készítettek az elsüllyedt hajók kiemelésére. Az Uránia mostani pompás műsorának egyik látványossága a Puviose nevű tengeralatti hajó kiemelése. Annak idején az egész világ sajtója nagy érdeklődéssel irt a Puviose elsüllyedéséről, aminak több tengerész leti az áldozata. De nem kevésbé szenzációs a modern technika azon fejlettségének bemutatása, amely az elsüllyedt hajó felszínre hozását lehetővé teszi.

KULISSZATITKOK.

*

— Fővárosi levél. —

(Az életképes kaland.) A Király-Színház közönsége a Luxemburg grófja tegnapi előadásán újra találkozott a nyári szünet után a szabadságáról hazatért Petrás Sárival. A kitűnő Angela, aki olyan nagy diadalt aratott ebben a szerepben és aki olyan sok estén hódította meg újra meg újra a közönséget, most, vakációtól frissen, szebb, bájosabb, temperamentusabb, mint valaha. A közönség ezt csak tegnap konstataulta és ünnepelte a művészt, aki szabadsága után tegnap lépett föl először, a színházaknak azonban már a múlt héten megadatott ez a szerencse, mert Petrás Sári már hazaérkezett a múlt héten és mindennap részt vett A balkáni hercegrő próbáin.

Persze, hogy a hazaérkezése óta nincs nyugta a sok kérdezősködőktől, akik mind tudni akarják, hol töltötte a vakációt, mit csinált a nyáron Petrás Sári és micsoda levegő használt neki ennyire? Az egyik próbán aztán a felvonásközben az egész színháznak előadta Petrás Sári a nyaralását.

— Osztenében voltam, — mondotta — kitűnő volt, remekül éreztem magam, sőt — egy kalandom is volt . . .

— Micsoda kaland? Mondja el, mondja el — kérlelték a művészt.

És Petrás Sári már éppen belefogott a beszédbe, mikor egyszerre elgondolkozott és kijelentette:

— Nem lehet. Nem mondhatom el a kalandomat.

— Miért?

— Mert ez egy reményteljes, sőt, hogy úgy mondjam, egy életképes kaland, amelynek — még folytatása is lehet . . .

*

(Az egészséges páciens.) Az egyik budapesti színháznak van egy kitűnő, közszeretett örvendő titkárja, aki azonban rendkívül zordon és szigorú öre a színház törvényeinek ép úgy, mint a színház erkölceinek. Egyiknél sem tűri el semmiféle rendetlenséget. És különösen nem tűri el azt, hogy előadás közben a művésznők látogatókat fogadjanak az öltözőjükből. Két októl is ellensége ennek az öltöző-viziteknek: először a színházi törvények miatt, amelyek az ilyen látogatásokat szigorúan tiltják, aztán meg az erkölcsök miatt is, amelyek, no igen, amelyek éppen olyan szigorúak, mint a színház törvényei.

A titkár azonban az öltöző vizitek üldözésénél az utóbbi időben összeütközésbe jutott a színházi orvossal. Az orvos ugyanis — aki éppen olyan népszerű és kedves ember, mint a titkár — erősen udvarol a színház egyik tehetséges, fiatal és nagyon szép művésznőjének, akit az öltözőjében is gyakran fel szokott keresni. Minthogy azonban a színházi törvények abszolút érzéketlenek a lírai jelenetek iránt, bizony a művésznőt nem egyszer „fölkérték”, mert látogatást fogadott az öltözőjében. Így ment ez néhányszor, de a színházi orvos látogatásai csak nem maradtak el, míg végre megsokalta a dolgot a titkár és maga mondta meg az orvosnak:

— Kérlek, tudod, hogy az öltözőkben nem szabad látogatásokat fogadni! — szólt szigorúan.

— De kérlek, — mentegetődzött az orvos — a kisasszony engem hivatott. A kisasszony beteg . . .

— Na, — mondta a titkár és hamiskásan, megértően feryegte meg a doktort — én azt

hiszem, nem azért voltál te benn az öltözőben, mert a kisasszony beteg . . .

Mire az orvos mosolyogva felelte:

— Sőt, éppen azért voltam bent, mert egészséges!

Férjgyilkos asszony.

(Az aradi esküdtszék felmentő verdiktje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Egy sokat szenvedett, szerencsétlen fiatalasszony ült ma az aradi esküdtbírók előtt, a vádlottak padján. Farsang Györgynének hívják a szónomraméltó teremtet, akit az ügyesség azzal vádolt, hogy a férjét, három gyermekének apját szárdékosan, de tettét előre meg nem gondolva, megölte. A vád beigazolódtott ugyan, hiszen a vádlott sem tagadta, mégis az esküdtök a nagyszámu enyhítő körülmények figyelembevételével, egyhangulag felmentették a férjgyilkosság vádja alól.

Farsang Györgyné galssi asszony négy évvel ezelőtt ment férjhez. Jóódu családban született és nem üres kézzel jött a házhoz. Szülei csak nagy nehezen adták hozzá Farsang Györgyhez, akiről az a hír volt elterjedve, hogy nagy barátja az italnak. De Papp Mária szerette a daliás embert, aki fű-fát ígért és a szülők abban a reményben, hogy Farsang tényleg megjavul, hozzá is adták a leányt.

Csakhamar kiderült, miért volt olyan nagy az ígéretekben Farsang György. A hozományt akarta megszerezni. Az esküvő napjáig nem is nyúlt a pohárhoz, de rögtön utána kettőzött erővel látott hozzá az elmulasztottak kipótlásához. Nap nap után berugott és ilyenkor brutális, durva volt, ütötte-verte, kizozta az asszonyt, aki nem egyszer hetekig viselte testén a hitvesi gyöngédség nyomait. Panaszkodni szegyet, inkább szólanul tűrte a bánatokat. Csakhamar azonban pokol lett az élete. Ez akkor történt, mikor Farsang György két évi házasság után nyakára hágtott a hozománynak. Pérszert zaklatta az asszonyt és mert a szülők nem adtak, a fiatal asszonyt kegyetlenül megkizozta.

Ez év május 14 én délután ismét alaposan berugva tántorogott haza Farsang György. Rákiáltott az asszonyra:

— Pénzt adj, mert különben baj lesz.

— Feküdjön le kend — mondta az asszony — hiszen most is részeg!

A berugott ember elkáromkodta magát. A lábai előtt ügyelgett két éves kis leánya, Juliska. Felkapta a kis gyereket és belevágta az ágyba. Szerencsére a gyerek a párnák közé esett és nem történt baja. De ezt nem látta Farsangné. Csak annyit látott, hogy a mámoros ember a gyereket akarja meggyilkolni. Elsikkította magát, kirohant a konyhába és találomra felkapott egy nagy konyhakést. Aztán betántorgott a szobába. Farsang György akkor már a földön feküdt és részegen horkolt. A kis gyerek keservesen sirt. Farsangné rávatette magát a férfira és egy vágással elmetezte a nyakát. Farsang néhány perc alatt meghalt.

Az asszony eldobta a véres kést és a gyermekéhez rohant. Mikor látta, hogy semmi baja se történt, lecsillapult, rendbehozta magát és felment a községházára, ahol bejelentette, hogy megölte az urát. A esendőrök letartóztatták és bekísérték Aradra az ügyészégi fogházba.

A tragikus történetet sűrű könyvullatás közt mesélte el Farsang Györgyné. Az esküdtök teljesen mérlegelték a tett elkövetésének

indító okait, továbbá azt, hogy az asszony csak korlátolt beszámítási képességgel bírt a tett elkövetésekor és egyhangulag „nem bűnös”-nek mondták ki, mire a bíróság Farsang Györgynét felmentette a férjgyilkosság vádja alól. Az asszony kényeztet, amikor az ítéletet meghallotta, aztán felugrott, kizozta a folyosóra és görcsös zokogással szoritotta szívéhez a kis szöke Juliskát.

SPORT.

Az „Aradi Atletikai Klub” országos atletikai viadala.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 6.

Alig volt még városunk közönségének oly elsőrendű sportünnepélyben része, mint aminőben holnap, azaz csütörtök délután 3 órakor fogja részesíteni látogató közönségét az Aradi Atletikai Klub.

Napról-napra a legszebb tevékenységgel készítik elő a verseny sikerének feltételeit az A. A. K. versenyrendező gárdája, a beérkező nevezések s a felajánlott tiszteletdíjak.

Bárczy István, Budapest székesfőváros polgármestere mint a Magyar Atletikai Szövetség elnöke Hámory László dr. országgyűlési képviselőhöz, mint a Masz. kerületi bizottságának elnökéhez érkezett értesítés szerint minden valószínűség szerint megjelenik a versenyen, hogy annak országos jelentőségét s az A. A. K. munkássága iránti elismerését kifejezésre juttassa.

Remek tiszteletdíjat ajánlott fel Hámory László dr. országgyűlési képviselő a rudmagasugrás győztesének.

Andrényi Károly báró a 100 yardos síkfutás, a 220 yardos síkfutás, a távolugrás és gerelyvetés győztesének, Szokolczay Lajos elnök a magasugrás győztesének, Lészay Ottó az egy angol mértföldes síkfutás győztesének, az A. A. K. tagjai a 120 yardos síkfutás győztesének, Dörner Miklós a diszkoszvetés győztesének, Aradváros a súlydobás győztesének, az Aradi Torna Egylet a negyed angol mértföldes síkfutás győztesének.

Az egyes versenydíjakért fenomenális küzdelem készül, mert a versenyzők között ott látjuk hazánk, Ausztria, Németország, Csehország, Anglia többszörös bajnokait. Különös kiemelésre tart számot Rácz Vilmos, a magyar sprinter fenomen, a budapesti egyetemi Atl. Klub tagja, ki bámulatos technikájával az annyi év óta megközelíthetetlen 100 yardos rekordot van hivatva megdönteni.

Elsőrendű ellenfele Jankovits István, a M. A. K. nagy klasszisu spintere. Ifj. Somody István dr., a magyar magasugró bajnok, ki 186 centiméteres rekordjával döntötte meg Gönczy évekig tartó rekordját. Magasugrása egyenesen káprázatos, hisz saját magasságánál nagyobb magasságot visz át játszi könnyedséggel. Manglitz Ferenc, a többszörös 30 kilométeres távolugró bajnok, Wiesner Frigyes a 220 yardos síkfutás és negyed angol mértföldes síkfutás bajnoka és recordera. Kovács Nándor hazánk s Ausztria többszörös gátfutó bajnoka és recordera, ki legyőzhetetlen könnyedséggel viszi át futása közben a 12 yardnyira felállított 106 centiméteres gátokat. E verseny különös szépségére felhívjuk közönségünk figyelmét. Mudin Imre a súlydobó, Schmidt Gusztáv a távolugró recorder, kik versenyben csak önmagukat mulják felül, Mudin István az olimpiai győztes s végül Szathmáry Kálmán városunk jeles szülöttje, Anglia bajnoka ki ép tegnapi trainingjében is oly formát mutatott,

hogy ha csak az időjárás bele nem szól, saját rekordját fogja megjavítani. Ha még ezek mellett felmilitjük a BEAK. és MAK. staféta csapatainak országsszerte híres küzdőképességét, úgy bő képet adtunk nagyjában arról, hogy a viadal mily elsőrendű lesz.

A verseny 2 órákor kezdődik az arad-nagyvárad országúton, ahonnan az országúti távgyaloglók állanak starthoz, hogy Zimádon túl haladva visszaforduljanak s a döntő körök megtétele végzett 30 kilométeres utjukat a Török Gábor-utcai sporttelepen végezzék be, hová előreláthatólag 1/2 5 órákor érkezik be az első versenyző.

A telepen fél 3 órákor futják le az előfutamokat, míg pont 3 órákor a magyar atletikai derby számmal, a nap egyik legszebb versenyével veszi kezdetét a nagy, országos jelentőségű viadal.

A klub elnöksége a verseny belépő díjakat a következőképen állapította meg: Páholy öt személyre 8 korona, fentartott hely 2 korona, tribün ülőhely 1 korona, állóhely 70 fillér, diákjegy 30 fillér. Jegyek a verseny színhelyén, a Török Gábor-utcai sporttelepen kaphatók. Kiemelendőnek tartjuk, hogy kedvezőtlen idő esetén is megtartják a versenyt.

Száz ház rombadólt.

— A krassószörényi katasztrófa. —

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 6

Ujabb rémhírek érkeznek Krassószörény-megyéből és e hírek azt mutatják, hogy a második árvíz okozta kárt az első két-három napon kisebbre becsülte mindenki, mint amekkora valóban. A ma érkezett hírek szerint a kár igen nagy. Eddig mintegy száz összeomlott házról tudnak, de kétségtelen, hogy még több épület pusztult el. A lakosság kára mérhetetlen; újra száz, meg száz családoknak pusztult el minden vagyona. Issekutz Aurél alispán immár ötödik napja példátlan fáradságnak és nehézségek közepette járja végig az árvíz sújtott vidéket, hogy a szükséges intézkedéseket a helyszínen megtegye.

Az ujabban érkezett jelentések nagyobb-nak mutatják a katasztrófát, mint hitték. Az orsovai járásban lévő *Globureu* községben — és ez már hiteles jelentés — az árvíz huszonegy házat pusztított el. A teregovai járásban lévő *Bogoltia* községben negyvenhat ház dőlt romba. Itt elpusztult az iskola és a községháza is. *Krasovecen* tizennégy ház dőlt össze. A lugos-orsovai utat több helyütt több száz méteres darabokon elpusztította az ár. Az ut helyén, némely helyen — így *Koramnik* község-nél — a víz folyik.

Az ujmoldovai járásban az árvíz szintén nagy károkat okozott és az utakat s a hidakat a legtöbb helyen megrongálta. A kár részleteiről ezeket jelentik:

Ujmoldován a patak vize több, az előbbi árvíz által már megrongált házat újra elöntött. Az ujmoldova-szászkai utca eszközölt javítási munkát az árvíz szétrombolta. A patak a község körül eliszapolta medrét, melyet aztán elhagyott és most a földekem folyik keresztül. A közlekedés nem szakadt meg.

Szokolovácson a Nera hirtelen áradása okozott kárt. Nyolcszáz holdnyi terület, melyet a multkorai árvíz elöntött és amelyet a lakosság most kukoricával, meg muharral vetett be, újra elborított a víz. A hid újra megrongálódott, de sikerült azt ismét kijavítani.

Dolnyalubkován egy az előbbi árvíz által már megrongált ház összedőlt. Nagyobb kár itt nincs. A lakosságot a község belterületéről kflakeltették.

A vizállásra nézve ma minden oldalról megnyugtató hírek érkeztek. A Temes Bega Vizszabályozási Társulat a Bega hirtelen áradásával szemben megtett minden védelmi intézkedést. A tegnapi napon a megáradt víz a Szubolyássán keresztül folyt a Begába s ma már semmi veszély sem fenyeget. A Begamellé kirendelt közérő a mai napon bevonták. A Temes folyó alsó szakasza az áradás előtt üres volt s ez volt az a szerencsés körülmény, amelynek révén megkíméltetett a folyó mellett levő községek lakossága a nagyobb árvíz-veszélytől. A megáradt víz ma lefolyt s ma éjjel a vizállás Torontálmegyében már megnyugtató volt. Szécsiny-nál az árvíz kulminációja 562 centiméter volt, míg ma reggel a neuzinai hidnál ez a kulmináció 484 centimétert ért el.

A magyar államvasut horribilis kárt szenvedett a második krassószörényi árvíz katasztrófa révén. Erre vonatkozólag *Pekary Ferenc* dr, temesvári forgalmi főnök és *Klinda József* józsefvárosi állomásfőnök szolgáltak felvilágosítással. A tegnap közölt károkon kívül ma újabb hírek érkeztek. Ami tegnap még bizonytalan volt, arról ma már hiteles, megbízható jelentések érkeztek be. Orsova és Topleo között az árvíz elsodorta a *Cserna fölötti nagy vasuti hidat*. Ezenkívül ezen a vonalszakaszon nagyobb töltéspusztítások is történtek. A Mávnak a két árvíz katasztrófa kerek három millió kárt okozott.

Felszeghy Ferenc szegedi üzletvezető és *Zelovits Kornél* Máv. igazgató ma reggel érkeztek vissza az orsovai vonalról. A Máv. eme főhivatalnokai csak emberfeletti fáradságnak révén járhattak végig az orsovai vonalon. Sok helyen gyalog, sok helyen meg hajtányon mentek. Az Orsovától *Domasniáig* levő utat gyalog voltak kénytelenek megtenni.

A vasuti sinek mentén az egész vidék borzalmas képet mutat. *Herkulesfürdőn* a Béla és Réka patak kifutott a medréből, s most a vasutiállomás mellett közvetlenül folyik.

A *domasnia-jablanicai vonal* csak három hét múlva készülhet el.

Zsidovin és Oravica között már ma délután kezdődött a forgalom.

A javítási munkálatok hosszabb idő fog-nak igénybe venni, mint ahogy a tegnapi megbízhatatlan hírekből meg lehetett állapítani. Orsovától *Herkulesfürdőig* legalább három hétig tartanak a munkálatok.

A *herkulesfürdő-jablanicai vonal* csak öt hat hét múlva adható át ismét a forgalomnak.

Az orsovai vonalon ma némi forgalomki-terjeszkedés történt. A délután két óra husz perckor Temesvárról elindult 740. sz. orsovai személyvonat már egészen *Domasnai-Kornyiáig* közlekedett. A gyorsvonatok azonban továbbra is csak *Karánsebesig* és vissza fognak közlekedni.

A második árvíz katasztrófának érdekes momentuma, hogy míg a májusi katasztrófánál a megáradt víz egy óra alatt folyt le, addig itt a lefolyás oly lassu volt, hogy több mint tíz órát vett igénybe.

EGYESÜLETI ÉLET.

(—) Felhívás a kereskedő főnökökhöz. Felhívjuk a kereskedő főnököket, hogy tanulóikat a kereskedő-tanonciskolába irassák be, mert a kik ezt elmulasztják, azokat a kapitányi hivatal 400 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtja. A beiratások mindennap délután 3 órától 5 ig eszközöltenek. A tandíj az egész évre 12 korona, mely összeg, a könyvek, valamint az íróeszközök ára és a 60 fill. értesítő díj a beiratások alkalmával egyszerre fizetendő.

Az elvált grófnő meg a kocsisa.

— Regi romantikus történet. —

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 6.

Egy régebbi romantikus ügy befejezése-képen érdekes pert tárgyalta ma a kaposvári kir. törvényszék. Maga a tárgyalás zárt volt, azért nem kerülhetett nyilvánosságra, de az előzmények, amelyek hosszú ideig szóbeszéd tárgyát képezték Somogy megyében, annál érdekesebbek. A romantikus históriáról, amelynek S. H. grófnő meg a kocsis, illetve a kocsis felesége a főszereplői, a következőket jelentik Kaposvárról:

A marcalii járás egy kis pusztáján történt az eset. A Balatontól nem nagy messzeségben van a puszta, amelyet *Gombának* neveznek és az ura hajdan F. B. gróf volt. Most a gróf elvált felesége, S. H. lakik a pusztán és az elvált grófné a kősnője annak a romantikus históriának, amely közel három éven át messze környéken a szóbeszéd tárgyául szolgált. — Mintha a Balaton titokzatos regéi megismétlődtek volna a kis pusztán. Olyan elképzelhetetlen, mesészerű, pikáns kalandok játszódnak itt le, hogy közel egy év után már szinte hihetetlennek tetszik előttünk.

A pikáns eset aztán ma egy súlyos testi sértés révén a kaposvári törvényszék elé került.

A törvényszéki tárgyalásra fölvonultak az esetnek fő szereplői. Az igazságügyi palota folyosóján, amíg a bíróság más ügyekkel foglalkozott, a beidéztet tanúk beszélgettek egymással a gomba pusztai szerelmi történetéről, amely ninos is összefüggésben a tárgyalásra kerülő ügyvel.

Egyik kaposvári hírlapíró a törvényszék folyosóján beszélgetést folytatott a per egyik tanújával, *Tóth Jánossal*, a grófnő parádés kocsisával, akinek a per előidézésében nagy szerep jutott. *Tóth János*, aki vörös bajuszu, himlőhelyes magyarképű férfiú, az újságírónak körülbelül a következőket mondotta:

— Ide gyűttem a törvényre, mert a feleségemet beprörölte a grófné, akivel az elmúlt évben április 18-án összeveszekedett. A grófné megsértette a feleségemet, az meg megütötte.

— Miért veszett össze a grófné meg a felesége?

— Hát kérem annak hosszú históriája van. Azt nem lehet úgy röviden elmondani. Az asszonyok féltettek egymástól.

— Hogyan, hogy féltettek?

— Hát, hát a grófné az nagyon szeretett. A feleségem azért elakart tőlem válni. Erre én inkább csak az asszonyomnál maradtam. Kibékültem a feleségemmel és többé nem akartam tudni a grófnőről, aki annyira ment, hogy még a szobába is utánam gyűtt.

Meglátszott *Tóth Jánoson*, hogy tovább nem szívesen folytatja a beszélgetést. Nem is folytatta tovább.

Tóth János, aki az öreg, 50 év körüli grófnét meghódította, nem csupán *Don Juan* benyomását teszi az emberre. Közönséges himlőhelyes kerek arca, nézése nem tulságosan azel-lemes, egyszerű magyar ember, akit a szerelem nagyon közelhozott az urnőjéhez. Nem is bántak vele úgy a pusztán, mint ahogy a parádés kocsisokkal szoktak bánni. *Tóth Jánosnak* három év alatt elég jól ment a sora; dédelgettek. De annál nagyobb üldözésben volt része a feleségének. *Tóth Jánosné* egyszer aztán be-szert akart állani a grófnőn, s a mult év április 18-án súlyos testi sértést követett el rajta. ■

miatt Tóth Jánosné a vádlottak padjára került. Névy Zoltán dr., Tóthné ügyvédje a grófné ellen vizonvadászt emelt. Ezt az ügyet a kaposvári kir. törvényszék büntető bírósága ma tárgyalta Kisfaludi Ákos táblabíró elnöklésével. Berger Imre dr., a grófné védője zárt tárgyalást indítványozott. A bíróság a tárgyalásról kiírta a nyilvánosságot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A táncosnő gyűrűje.

— Blókelő penzió tolvaja. —

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 6.

Bécs egyik előkelő penziójában, néhány héttel ezelőtt a vendégek azzal a panaszszal fordultak Frömond Hedvig tulajdonosnőhöz, hogy ékszereiket valaki megdézsmálja. Alig volt szóba, melyből nem lóptak volna el egyetmást. Gyanuba fogták ugyan Haiden Aloizia házvezetőnőt, de nem tudtak semmit sem rábizonyítani. A házvezetőnő néhány napja a kórházba került és egy barátjának adott át egy nagyobb kartont. Minthogy ennek hirtelen el kellett Bécsből utaznia és nem akarta magával cipelni a skatulyát, elment a házvezetőnő magánlakására és a háziasszonyt arra kérte, hogy vegye őrisztbe Haiden Aloizia csomagját, a míg az a kórházból visszajön.

A háziasszony felbontotta a csomagot, mert csak úgy volt hajlandó azt átvenni, ha látja annak tartalmát. Meglepődve látták mindketten, hogy a dobozban számtalan ékszer, ezüstnemű és finom ruha volt. A rendőrségnek tudomására jutott a dolog. Mikor megmatatták az ékszereket a penzió tulajdonosnőnek, ez meglepődötten ismert a magáéra. A kórházban fekvő házvezetőnő erről a leleplezéséről mit sem tudott és a kórházból egy levelet küldött háziasszonyának, egy pár függő kíséretében és arra kérte, hogy egy ékszer dobozt, melyet ő a lakásában elrejtett, tegyen el más helyre. A rendőrség tényleg megtalálta a dobozt, amely színültig tele volt több ezer korona értékű dágasággal.

A rendőrség letartóztatta a házvezetőnőt, akinek állapota annyira javult, hogy ma a rabkórházba volt szállítható. A penzióban meglapott vendégek közt legnagyobb kár Mayer Borvina Killa operaházi táncosnőt érte, akinek egy hatezer koronát érő briliáns gyűrűje tűnt el a tolvaj házvezetőnő kezén. A gyűrűt nem találták a rendőrség által lefoglalt ékszerek között, mert a házvezetőnő direkte Prágába utazott és ott értékesítette háromezer koronáért. A pénzt nem találták meg.

§ Crippen kihallgatása. Londonból sürgönyzik: Ma kétségkívül megállapították, hogy Crippen feleségének holttestében mérég van s így bizonyos, hogy mérég ölte meg. A londoni rendőrbíróság ma délután folytatta Crippennek és Miss Névének kihallgatását. Crippent tolonkocsin vitték az elmeorvosintézetből a rendőrségre. Miss Névé pedig zárt kocsin szállították. A rendőrségnek nagy erőfeszítésbe került, hogy a közönség dühétől megóvhassa a gyilkos párt. Az után életveszélyes tolongás támadt annak hírére, hogy Crippeneket a rendőrségre szállítják. A rendőrbíró először Miss Névé hallgatta ki.

„ — Nekem nincs tudomásom Crippen bűncselekedeteiről, — mondta a leány zokogva.

A bíró nem folytathatta tovább a leány kihallgatását, mert sirógörcsöket kapott és nem tudott felelni a kérdésekre. Azután Crippent hallgatták ki. A jeles ember még mindig tagad.

— En nem öltem meg a feleségemet, — mondta — sőt az a gyanum, hogy nem is halt meg, hanem külföldön él.

A tárgyalás folytatását a következő napokra halasztották ezután.

§ Teszling szabadulni akar. A vádtanács néhány nap előtt szabadlábba helyezte Tasch Ferencet. Teszling Ferenc volt társát. Ez úgy látszik fájhatott Teszlingnek, mert ma kérvényt nyújtott be a vádtanácsnak szabadlábba helyezése iránt. A kérvényben elmondja, hogy a vizsgálat be van fejezve, a főtárgyaláshoz szükséges összes adatok a vizsgálóbíró kezei között vannak és így nem kell attól félni, hogy szabadlábba helyezése esetén a vizsgálat sikerét meg lehetne hátráltatni. Szökésétől tartani nem kell, mert a csődbiztos engedélye nélkül amúgy sem távozhat el a városból. Végül felhívja azt is, hogy Tasch Ferencet, akit ugyanazon bűncselekményben részességgel gyanúsítanak, szabadlábba helyezték. Teszling kérelmével a vádtanács a napokban fog foglalkozni.

§ Megszökött rab. Nagy riadalom volt ma a temesvári ügyészség fogházában. A börtönőrök idegesen tárgyalták a bizony kellemetlen kis esetet: egy fogoly a Rabsegélyző Egyesület kertjéből megszökött. Hihetetlenül vakmerő volt a szökés, de aki ismeri a szökevényt, az nem fog nagyon csodálkozni az eseten. Vraterics Alajosnak hívják a gyorslábú embert, akinek neve eléggé ismeretes a hatóságok előtt. Vraterics Alajos alig idősebb husz évenél, de már annyi teyenc-szenialitással bír, hogy megszégyeníti a tizenhárompróbás illavai rabokat is. Vraterics mesterségére nézve villanyszerelő, de mivel ez a foglalkozás nem hajtott neki annyi jövedelmet, mint amennyire neki szüksége volt, hát egyszerűen a lopásra adta magát. A nyáron több helyen végzett szerelési munkákat s mindenütt egy csomó villamkörtét s más villamtszerelési tárgyat vitt magával. Ez a jelentékeny mellékjövedelem abban a percben szűnt meg, amikor rájöttek csalafintaságaira s egy évi börtönre ítélték. A hírbe került tolvaj Temesvárott volt bezárva s ma délelőtt a gyárvárosi ut mellett levő, a Rabsegélyző Egylet tulajdonát képező kerítésben dolgozott. A furfangos embernek sikerült egy pillanatra magáról az őt figyelmeztető elteríteni s ezt az alkalmas percet Vraterics arra használta fel, hogy villámgyorsan levetette a rabruháját s egy ingben és alsó nadrágban megugrott. Szerencsére a kertész felesége észrevette a szökést s alarmozta az őröket. Hamarjában nem sikerült elfogni Vratericset, aki eltűnt üldözői szemei elől. Ekkor azonnal értesítették a rendőrkapitányságot, amely gyorsan megtette a szükséges intézkedéseket. Plank Frigyes és Szakáll János detektívek, egy börtönőr és egy rendőr a szökevény keresésére indultak. Vraterics volt lakásán megtudták, hogy a vakmerő szökevény otthon volt és ruhát öltött, majd pedig a Józsefváros felé futott. A rendőrök erre tovább üldözték és sikerült is nekik Vraterics Alajost a Józsefvárosi módosi hídnál utolérni. Amikor a szökevény megpillantotta üldözőit, azonnal megállt s megadta magát, mert attól félt, hogy lelövik. A rendőrség Vraterics Alajost még a délelőtt folyamán átadta az ügyészségnek.

Egy nagysága, aki harap.

— Háboruság a vásárcsarnokban. —

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, szeptember 6.

Ugy történt az eset szórul-szóra, a hogy itt megírjuk. A hivatalosan megállapított tényállás és privátfőljegyzésünk közt hajszányi eltérés sincs.

A budapesti középponti vásárcsarnokban a múlt hónap derekán Teiner Jakabné és Hirschfeld Dávidné rutul összekaptak. A két nagysága sohasem látta azelőtt egymást s most is csak véletlenül találkoztak a csarnok baromfi-osztályában. Teinerné egy pár kacsára alkudozott. Szép, sárgára hizott kacsák voltak, melyeknek látlára minden jó gazdasszonynak megdobban a szive. Teinerné eltökélte magában, hogy a kacsákat ha török-szakad megveszi. A kofa hat koronát kért párjáért. Teinerné megfogta a szárnya tövében az egyik kacsát, emelgette, méregette, lebecsülte színlelt fitymálással a súlyát s végre öt koronát ígért a szárnyasokért. Mialatt a kofával alkudozott, közibőlük furakodott Hirschfeldné, akinek szakértő szeme már messziről meglátta a kacsákban az izletes falatot. Hirschfeldné fölkapta a másik kacsát, a tolla közé fujt s e rövid helyszíni szemle után öt korona ötven fillért ajánlott meg párjáért.

Ez a tisztességtelen verseny indította meg a két asszonyság közt a háboruságot. Előbb csak úgy szóval szapulták egymást, majd a kacsával, melyet a közükben szorongattak, egymás felé bök-dösteek, miközben a szegény szárnyasok, a két hölgy tolettjének nem csekély kárára, a legnagyobb illetlenséget követték el, mely kacsától csak kitélik. Ez volt a bevezetés, mely után gyors tempóban folyt le a piaci dráma. Éles rikácsolásukba, mellyel a két hölgy egymásnak támadt, belevegyült a megriadt baromfitábor vegyes kara, a libák gágogása, a kacsák hápogása, a kakasok kukorékolása s a tyukok kotkodácsolása s ebben a pokoli koncertben marta, rugta s karmolta egymást a két asszonyság, mint két egymásra uszított bűsz fenevad. Hullott a csipke, szalag, virág-, tűll- és tollidisz a kalapokról és bluzokról, hullott a hajtu a szétbomlott fizurákból s rövid néhány pillanat alatt úgy le voltak tarolva a harcias Amazonok, mint ősszel a hársfa, ha vihar rázza megsárgult lombját. Varga harminchatodik János rendőr szét akarta őket választani, de hivatalos buzgóságával megjárta, mert Hirschfeldné úgy megharapta a karján, hogy máig is meglátszik félkör alakú kékes nyoma.

A harapós nagysága ezzel csak megtépte a baját. Hatóság ellen való erőszakért került a büntetőtörvényszék elé. Hirschfeldné kijelentette ma a tárgyaláson, hogy méltatlanul illetik a váddal. Ő nem harapta meg a rendőrt, nem haraphatta meg, mert neki — hamis fogsora van. És e leleplezés után letette a bíróság asztalára a hamis fogait.

Erre fölállt a védő s diadalmas ábrázattal jelentette, hogy előterjesztést kíván tenni. Azt indítványozta, hogy hallgassanak meg szakértőt arra nézve, vajjon hamis foggal lehet-e valakit a kabátján keresztül úgy megharapni, a hogy a rendőrt megharapták. Kérte azonfelül, hogy vizsgáltassák meg a vádlott elméleti állapotát, mert az olyan asszony, a ki maga leplezi le magát, hogy hamis fogsora van, nem lehet normális.

Majd előkerül a közönség sorából egy fogorvos, s kérte, hogy Hirschfeldné helyett őt büntessék meg, mert az inkriminált fogsor az ő alkotása. Hajlandó nemesak magára vállalni a büntetést, hanem azonkívül meg ötszáz koronát ajánl föl a Chevre Kadisa számára, ha az ítéletben megállapítják, hogy a fogsor az ő műhelyéből való.

A törvényszék nem fogadta el sem a védő indítványát, sem a fogorvos reklámizű ajánlatát, s Hirschfeldné rendőrsértésért száz korona pénz-büntetésre ítélt. Ez a döntés senkit sem elégitett ki s az összes felek apelláltak.

HIREK.

— A kolera terjedése. Bécsből jelentik: Ma délután a tizenkettedik kerületben egy család koleragyanus tünetek között megbetegedett. Mire a három tagu familiát a Ferenc József-kórházba vitték, a férfi meghalt. Az anya és leánya súlyos beteg. Nem tudni még, hogy kolerában betegedtek-e meg, vagy husmérgezés következtében? — *Brünnből* táviratozzák: Ma délelőtt a járványkórházba beszállították Pavlicsek Miklós 27 éves iparost, akin a kolera tünetei mutatkoztak. Pavlicsek halálát minden órában várják. Az orvosok szerint kétségtelenül koleramegbetegedésről van szó.

— Áhír a spanyol királynéről. Bécsből jelentik: Egy reggeli lap azt írta, hogy Mária Krisztina spanyol anyakirályné azért, mert a spanyol kormány és a Vatikán között differenciák támadtak, elhagyja Spanyolországot és Ausztriába megy állandó tartózkodásra, még pedig fivérének Jenő főhercegnek friedenthali kastélyába. A bécsi spanyol nagykövet kijelentette, hogy ez a hír légből kapott koholmány.

— Miniszterek utazása. *Karlsbadból* jelentik: Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter befejezte kuráját. A miniszter nejeinek és tikarának kíséretében szerdán, a hó 7-én elutazik Karlsbadból, de nem jön egyenesen Budapestre, hanem utközben Bécsben megállapodik, ahol 1-2 napot tölt, hogy a rezortjához tartozó ügyeket személyesen elintézzze. A miniszter előreláthatólag pénteken érkezik Budapestre, amikor is Kálmán Gusztáv államtitkár megkezdí néhány hétre terjedő szabadságát.

Brüsszelből jelentik: Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter, aki nejevel együtt néhány nap óta itt időzik, rövid tartózkodásra Londonba utazott.

Budapestről jelentik: Székely Ferenc igazságügyminiszter a hó 10-én kerületébe, Szombathelyre megy, ahol pár napot tölt.

— Bécs — általános sztrájk előtt. Bécsből jelentik: A fixfizetéses hivatalnokok népgyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a kormányelnökhöz és megkérlik: engedje meg, hogy Argentínából meg Boszniából hozhassanak be húst a bécsi mészárosok. Ha a husbehozatali tilalmat a kormány nem függeszti föl, akkor több mint száz ezer hivatalnok passzív rezisztenciát kezd, de valószínű, hogy általános hivatalnok-sztrájkot kezdeményeznek.

— Öngyilkos veterán katona. Temesvárról jelentik: Pereschitz Fábán hetven éves, doláci lakos az éjjel öngyilkossági szándékkal felmetszette bal karján az ütőereket. Tettét azonban még idejekorán észrevették és beszállították a temesvári kórházba, ahol ápolás alá vették. Az életunt aggastyán elkeseredett tette okául előadta, hogy 1863 ik évben a katonai szolgálata alatt megrokkant, mire a hadsereg kötelekéből elbocsátották és haláláig havi nyolc korona kegydíjat biztosítottak számára. Ezt az összeget mindig pontosan meg is kapta, de az utóbbi években bekövetkezett nagy drágaság folytán nem tudott ebből megélni. Erre a hadügyminiszteriumhoz fordult segélyért. Kérvényét azonban elutasították. Ezen annyira elkeseredett, hogy el akarta magát dobni az életet. Tettében azonban megakadályozták.

— A cárné tériszenyban szenved. *Londonból* jelentik: A *Daily Mail*-nak azt írják Nauheimből, ahol a cári pár most tartózkodik, hogy az orvosok megállapították a cárnéről, hogy kezdő paroiniában szenved. A paroinia magyarul tériszony az elmebajnak az a faja, hogy a benne szenvedő nem tud szárazföldön tartózkodni, remeg a városoktól, a kőből épített paloták közt ájulási rohamokat kap és görcsök kínozzák, ha tereken kell keresztülmennie. A cárné idegrendszerét a paroinia teljesen szétroncsolta.

— Küzdelem a husrágaság ellen. *Budapestről* jelentik: Vaszkievits dr. budapesti alpolgármester a husrágaság elleni akcióról egy újságírónak a következőket mondotta: A holnapi városi tanácsülés tárgyat fogja képezni a husrágaság leküzdése ellen teendő intézkedések. Az a terv, hogy a közönség részére a városban több vigószéket fognak felállítani. Tanácskozni fogunk a Romániából és Szerbiából eszközrendő husbehozatalról is, továbbá a lóhusmészárszékek szaporításáról. Ezeknek a reformterveknek keresztülvitele pedig már a legrövidebb időn belül létesülni fog. Az alpolgármester véleménye szerint az osztrák kormánynak az a kívánsága, hogy az Ausztriába szállítandó marhák szállítási díjánál ötven százalékos tarifa engedtesseék, teljesen lehetetlen. Ami Ausztriának azt a kívánságát illeti, hogy az állatkivitel Németország felé elzárassék, az alpolgármester véleménye szerint tiltotték a célon.

— Váltóhamisítás egy képviselő nevére. *Budapestről* jelentik: A mai reggeli lapokban Zichy István gróf, Mezőkövesd képviselőjének aláírásával egy közlemény jelent meg, amelyben a gróf kijelenti, hogy a nevével ellátott váltókat — mivel ő senkinek sem irt alá — nem váltja be, mert azok hamisak és az ő nevével visszaélés történt. A hamisításra úgy jött rá, hogy több budapesti és vidéki hiteltudósító irodából érdeklődtek az ő vagyoni helyzete felől. Ezekhez az irodákhoz pedig pénzintézetek szoktak fordulni információ végett a váltók aláíról felől. A gróf azt következteti, hogy számcs az ő névaláírásával ellátott váltó forog az országban.

— Letartóztatott és ismét megszökött betörők. Szamosújvárról jelentik: Azoknak a nagyszabásu betöréseknek a tetteseit, amelyek a múlt héten az egész várost izgalomban tartották, elfogták három jól öltözött cigány személyében. A betörőknél, akik a dános haramiák rokonainak vallják magukat, a pénz és ékszerek kivételével minden lopott holmit megtaláltak. A betörőket a csendőrök Szamosdevecseréről, ahol elfogták őket, Szamosújvárra akarták szállítani. A devecseri erdőnél azonban a cigányok kocsiikkal eliramodtak. Többször visszalöttek a csendőrökre, akik szintén használták fegyvereiket, de csak két lovat tudtak lelőni. A cigányoknak nyoma veszett az erdőben.

— A meztelen leány. Békéscsabáról jelentik: Hány János orosházi gazda 18 éves leánya néhány hét előtt eltűnt. Senki se tudta, hová lett és már halottnak hitték. Tegnap a kukoricaföldön járóknak feltűnt egy meztelen leány, aki kukoricaszárból készült kunyhójába futott, amint idegeneket látott. A csendőrség behatolt a kunyhóba és megállapította, hogy a meztelen leány Hány Iona Kiderül, hogy a szegény leány megőrült és hetek óta ott él a kukoricaföldön, ahol növényekkel táplálkozott.

— A gyufamonopólium hiénái. *Budapestről* jelentik: Most, amikor majdnem bizonyos, hogy a gyufamonopóliumot behozzák, egyre-másra merülnek fel hírek, amelyek gyufagyárak alapításáról szólnak. Élelmes üzerek ilyen módon akarnak a gyufamonopóliumból hasznot húzni. Az állam ugyanis meg fogja váltani a gyufákat, ami mindenesetre haszros üzletnek ígérkezik. Egyre-másra kérnek a vállalkozók telepengedélyeket. A kormány ezért bizalmasan figyelmeztetést és utasítást küldött az iparfelügyelőknek, akiket felszólít, hogy minden egyes telepengedélyezést felebbezzenek meg. A felebbezések folytán a kereskedelmi miniszteriumba kerül az ügy, atól azután ráírják, hogy „nem sürgős” és félreteszik. A felebbezéseket nem is intézik el, csak majd akkor, ha a jelenlegi gyufákat már megváltották.

— Kardpárbaj. *Petrozsényből* írja tudósítónk: Fritd Frigyes könyvelő és Pesteán Romulusz joghallgató között súlyos feltételű kardpárbaj folyt le. Fritd segédei Czitrom Lázár és Rosenber Imre ügyvédek jelöltek; Pesteán Baksai Mór és Dombora László jogszigorlók. Feltételek: lovasági kardokkal bandázs nélkül végkimerülésig. A párbaj Pesteán sebesülésével végződött.

— A celnai csata. *Kolozsvárról* jelentik: A tegnapi vizsgálat után ma Kolozsvárra érkeztek Szabó és Kajánszky százados hadbírók, a csendőrkerület kiküldöttei. A nyomozás kiterjedt a véres kimenetelű zavargás minden egyes mozzanatára és megállapította, hogy a csendőrök jogosan használták a fegyvert. A vizsgálat eredményéről kimerítő jelentés menta honvédelmi miniszterhez.

— Szerelmi dráma a teherpályaudvaron. *Bécsből* jelentik: Az államvasutak pályaudvarán tegnap délután véres szerelmi dráma játszódott le. Steffel Tamás bádogossegédnek viszonya volt egy leánnyal, aki azonban elfordult tőle és Dvorak Ede kereskedősegédet tűntette ki kegyeivel. Steffel elhatározta, hogy megöli riválisát és a leányt és azután pedig öngyilkos lesz. Tegnap délután megleste a szerelmeseiket az államvasutak pályaudvara előtt és mikor azok elhaladtak előtte, rájuk rohant és elsütötte a fegyvert. A golyók nem találtak. A leány és a kereskedősegéd eltudtak még futni anélkül, hogy bajuk esett volna. Steffel ekkor jobb halántékához szorította a fegyvercsövét és golyót röpített az agyába. Összeesett és nyomban meghalt.

— A világ leggazdagabb csecsemője. *Londonból* jelentik: A Kronprinz Wilhelm hajón ma Plimcuttba érkezett a világ leggazdagabb csecsemője, James Wilson Valles Maclain. Az amerikai gyermek most tíz hónapos és hatszáz millió vagyon tulajdonosa. Játékszerei mind aranyból vannak, sőt aranyból van a bölcője is, amelyet keresztapjától, az elhunyt Lipót belga királytól kapott.

— Befejezett hadgyakorlatok. *Temesvárról* jelentik: A hetedik hadtest nyári gyakorlatai ma értek véget és az összes csapatok a hó hetedikén és nyolcadikán Temesváron át visszatérnek állomáshelyeikre. Hetedikén éjjel a hetedik hadtest vezérkara érkezik Temesvárra, nyolcadikán pedig a harmadnegyedik gyalogdandár, a hatvanegyedik gyalogezred tartalékosai, a hatvanegyedik gyalogezred második zászlóaljja Temesváron át Debrecenbe a huszonnyolcadik vadászzászlóalj Aradra, a huszonharmadik gyalogdandár Szegedre, az ötödik gyalogezred Negybecskerekre, a hatodik gyalogezred pedig Szabadkára vonul. Hetedikén és nyolcadikán összesen háromszázhat tiszti és négyezerhatszáz altiszt meg közlegény, valamint százhatven ló vonul át Temesváron.

— Pápai áldás. A minoriták általános nagygyűlése alkalmából, a múlt hó utolsó napjaiban X. Pius pápa külön kihallgatáson fogadta a gyűlésen résztvevő rendfőnököket. A kihallgatások során a Szent Atya felhatalmazta Lakatos Ottó dr. magyar minorita rendfőnököt, hogy úgy a magyarországi rendtagokat, mint az aradi híveket ez ő nevében pápai áldásban részesíthesse. A pápai áldást, melyhez teljes bucsu engedély van kötve mindazok számára, kik gyónásukat elvégzik, a meghatalmazott rendfőnök Kisasszony ünnepén, a hó 8-án a délelőtt 10 órakor tartandó ünnepélyes szent mise végén fogja a hívekre adni. Nagyban emelni fogja az ünnepség fényét, hogy a minorita rendnek három ifju tagja ez alkalommal fogja az ünnepélyes szerzetesi fogadalmakat a celebráló rendfőnök kezébe letenni.

— Brutális csendőr. Szabadkáról írják: Szenttamás község lakosságát állandó izgalomban tartja egy csendőrtizedes féktelen brutalitása. Pár hónap e'ött már csaknem véres botrányt rendezett ez a csendőr izedes. Ittas állapotban behatolt a fürdőbe, ahol a fürdőasszonyt és a tulajdonost is előbb szóval, majd kivont karddal inzultálta. Akkor kiszavarták a kezéből a kardot és feljelentették, de néhány napi büntetés kitöltése után még mindig Szenttamáson van és állandóan botrányokat hajszol. A rengeteg skandalumok betetőzéseül most olyan vérlázító dolgot követett el, hogy az egész község lakossága — és joggal — követeli ennek a fákevesztett embernek elmozdítását, vagy legalább is elhelyezését. Néhány nap e'ött történt, hogy a faluba vezető ókéri uton, a Papulin-féle szállítás körül két lovascsendőr egy vak koldust talált, aki egy rezzant kordéyon beteg feleségével és kis fiával tanyáról-tanyára jár és könyöradományokat gyűjt a szegénytársánól. Az egyik csendőr, a botrányhős, leugrott a lováról, s tiltott koldulás miatt, ahelyett, hogy bekisérte volna a község házára, korbáccsal üldözni kezdte a vak embert és beteg családját, lerángatta őket a kerésről, az összekoldult kis elemőzsiát az árokba vágta, a kocsit pedig széjjelszedte és széthányta. Azután, mint aki jól végezte dolgát: társával tovább állott. A vak koldus kétségbeesett jajongására összefutottak a közeli tanyákból a gazdaemberek, akik most mindent elkövetnek, hogy ez a brutális csendőr ne garázdálkodhasson sokáig a községben.

— Zrinyi Miklós halálának évfordulója. Pécsről jelentik: Zrinyi Miklós kirohanásának és dicsőséges halálának ma volt 84. évfordulója. Ennek emlékére ma este Saigevár város közönsége hazafias emlékünnepet rendezett az orosz-lán-szobor előtt, amely Zrinyi hősiességét jelképezi. Ez alkalomból a szobor előtti téren nagy közönség gyűlt össze. Az ünnepélyen Kőrös Mihály nyugalmazott iskolaigazgató hosszabb beszédben méltatta Zrinyi Miklós hősiességét és érdemeit. Este a színházban díszelőadás volt, majd táncmulatság következett. Holnap Berger József esperes-plebános az elhalt hősök lelki üdvéért gyászmisét mond.

— Elmarad a madridi általános sztrájk. Madridból jelentik: Az itteni munkásszervezetek visszautasították a madridi általános sztrájk proklamálásának eszméjét, mert a tüntetést céltalannak tartják.

— Hidrongáló részeg társaság. Borossebes községben vasárnap éjjel egy részeg társaság, amikor a beszédett alkoholtól jórészt elmentek, az utcákba eső összes hidakat felszedték és az árkokba széthányták. A rendőrség a nyomozást azonnal megindította és rövid időn belül a tettesek már a község házában hűsöltek, ahol kihallgatásuk után, mivel személynemességüket megállapították, szabadon bocsájtották őket.

— A francia hadsereg repülőgép flottája. Párisból jelentik: Brouan tábornok hadügyminiszter nagy energiával dolgozik a katonai légi flotta kibővítésén. Legújabbán 80 új repülőgépet rendelt meg. Ezekkel a francia hadseregnek még az idén hatvan repülőgépből álló flottája lesz.

— Egy képviselő életveszélyben. Siklósról írják, hogy Banyovszky Mór gróf, országgyűlési képviselő élete a tegnapi nagy vihar idején veszélyben forgott. Pécsről vendégei voltak, akikkel a Drávapalkonya alatti drávai szigetre vadászni rándult ki. A Dráva partjáról kedvező időben esztronakon szálltak át a szigetre. Délután hatalmas szél keletkezett, mely a sebességgel hullámokat felkorbácsolta. A vadászok hamarosan befejezték kedvtelésüket és a csónakba helyezkedtek, hogy partra szálljanak és az ott virakozó uradalmi fogadóon a siklósi várba hajtsanak. A vihar miadegyre nőtt és a csónak ijedelmesen himbálózott a vizen. Nagy erőfeszítéssel átváltak a partot értek. Az evezős kiugrott a partra és a lánconál fogva tartotta a csónakot, hogy a bennülők kiszállhassanak. A gróf vendégei minden baj nélkül szálltak ki — és a mint Banyovszky Mór gróf fölemelkedett helyéről, a szélvihar elkapta a csónakot, a láncon kiszaladt a csónakos kezéből és a viz sodra magával ragadta a kis vízijárművet, melyben Banyovszky gróf egyedül maradt. A parton lévő vadásztársaság rémülten nézett a csónak után, de segíteni nem állott módjában. A gróf nagy lelki nyugalommal és teljes hidegvérrel megragadta az evezőlapát nyelét és megfeszített erővel evezve a part felé, szerencsésen partot is ért. A kiszállás pillanatában azonban fölbillent a csónak és a gróf a Drávába esett. Mint kitűnő úszó, leküzdve a hullámok erejét, pár perc alatt kijutott a veszedelmes helyzetből.

— A sikasztó vasuti pénztáros című hírnökre vonatkozólag egy aradi polgár annak a kijelentésére kért föl bennünket, hogy az ő fia is Ungár Miksa s szintén vasuti pénztáros, de az ő fia Szászsebesen lakik és nem Szegeden.

— Roosevelt várak Nagy-lakon. Makóról írják: Talán még soha sem volt példa, amely jobban bizonyította volna azt a régi magyar közmondást, hogy a „szegéységet elvette az esztét”, mint ez: Nagy-lakon sok a szegény ember. Ebben a községben, mint a városokban, a legnagyobb ellentétben áll a nyomor a gazdasággal. Az alkohol rémitően pusztít, úgy, hogy aránylag itt még több a félkegyelmű ember, mint az Alföld más községeiben. Tíz tizenkét ilyen szellemileg degenerált ember naponként összejön és azt tervezgetik, hogy milyen jó lesz nekik, ha az amerikai köztársaság volt elnöke, Roosevelt, eljön értük és kiviszi őket Amerikába, ahol megbecsülik a szegény embert. Valósággal rögeszméjüké vált, hogy Roosevelt eljön értük. A vezetőjük egy Amerikát járt ember. Sokat beszélt társainak arról, hogy milyen igazság szerető ember az a mister Roosevelt, hogy meghallgatja a szegény ember panaszát és segít rajtuk. A többiek mohón hallgatják beszédét és szent a meggyőződésük, hogy Roosevelt eljön. Ezek az emberek állandóan a mezőkön tanyáznak és szövik a jövő ábrándjait. Minden érkező vonat elébe kimegy közülük kettő három, a többiek pedig reménykedve várják a vasutót, visszatérőket, hogy hozzák e az örömhírt, hogy megjött a szabadítójuk: Roosevelt. És akik a vasutót visszajönnek, azok — természetesen szomorúak. Leverten mondják, hogy „az elnök ur nem jött meg.” A szegény emberek pedig várnak napról-napra, azt gondolják, hogy hátha mégis megjön Roosevelt.

— A kulturpalota helye. A kulturpalotának a Ferenc József városrészben leendő építése tárgyában a törvényhatóságokhoz benyújtott indítványt még a következő törvényhatósági bizottsági tagok írták újabban alá: Avarffy Imre dr., Rzsnyai Kálmán, Maresch Gyula, Kosztka Emil, Stauber József, Lengyel Tivadar, Somló Armin dr., Faragó Rezső, Freud Fülöp, Mayer Miksa, Kronstein Vilmos dr., Szudy Elemér, Rzsnyay József dr., Ottenberg Tivadar, Domány József, Lusztig Armin, Domonkos Lajos, Glück Károly, Jób Béla, Szalay Arnold, Schwartz Zsigmond és a polgárság részéről vagy százötvenen.

— Öngyilkos asszony. Temesvárról írják: Özv. Stampa Károlyné, gyárvárosi magánzósnő, aki a legnagyobb visszavonultságban élt, ma délelőtt Tigris utca 1. száma alatt levő lakásán öngyilkossági kísérletet követett el. A 80 esztendőes matróna egy élesre fent késsel felvágta mindkét kezén az ütőereket és azok kívül karján is több helyen megsebesítette önmagát. A szomszédok akadtak az elalélt asszonyra, aki egy nagy vértócsa közepén a szoba padlóján feküdt. A helyszínre hívott Engels Béla dr. kerületi orvos bekötözte az életunt matróna sebeit, akinek állapota — tekintettel agg korára — igen aggasztó. A nagy vérvesztés teljesen kimerítette a különben is gyenge szervezetet. Hír szerint Stampáné beteg volt és ezért kereste maga a halált. Lakásán ápolják.

— Megfenyegetett tanár. Nehéz dolog volna megállapítani, hogy tényleg vannak tulszigoru, kiméletlen természetű tanárok, akik irgalmatlanul nyakra-főre buktatják a szegény diákokat, avagy hogy tulsok a hanyag tanuló, akik nem teljesítik kötelességeiket és az abból keletkező bajukat a tanár ur igazságtalan bánásmódjának tulajdonítják. Annyi azonban bizonyos, hogy újabb időben nagyon gyakoriak azok a konfliktusok, amelyek tanár és tanítvány között keletkeznek. Es már fel sem tűnik nekünk olykor-olykor az a hír, hogy egyik-másik iskolában a diákok egyszerűen kimondták a sztrájkot mindaddig, míg X tanárt el nem helyezik. Nem utolsó dolog az a megfélemlítő anonim levél, amelyet egy kassai kereskedelmi iskolai tanár a napokban kapott, amelyben egy tanuló apja (?) lelővéssel fenyegeti meg a tanárt, ha fiát a pótvizsgán elbuktatja. Konoly terror, avagy rossz tréfa esete forog-e fenn, azt a rendőrségi nyomozás lesz hivatva megállapítani. Az alábbiakban a maga eredeti ortográfiájában szöveg szerint közöljük a fenyegető levelet.

Tanár ur! Halotam, hogy ön a pótvizsgánál mindenkit megbuktat, tehát figyelmeztetem önt, hogy a fiam elő van készülve, ha őtet megbuktat, én magát ott a helyszínén lelövöm, legalább egy tisztességes tanár lesz egy gazember helyet.

Aláírás nincs. Ebből meg az „egyéni” helyesírásból következtethető, hogy írója semmiesetre sem egy diák apja, hanem bizonyára maga egy elvetemedett rossz tanuló.

— Elvesztett kutya. Perényi-utca 6d. sz. a házból szeptember 6-án, d. e. 9 órától egy nagyfűlű, magas testalkatú, kávébarna szőrű 10 hónapos vizsla kutya elveszett, ismertető jele az első lába között és bent a fülében fehér folt. A bejelentés megtaláló jutalomban részesül. Cím a kiadóban.

— Használt és új iskolakönyvek még mindig nagy mennyiségben kaphatók Kerpel Izso könyvkereskedésében. Ugyanott író- és rajz szerzők kitűnő minőségben vannak raktáron. 3443

— Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

A kiváló bőr- és lúthiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényeknél, ezüsterbetegségnél, vörhenyűnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ártalmatlan csomagolásban és gyógyszerboltokban.

SCHULTES ÁBOST

Budapest, Széchenyi utca 10. sz.

Üzlet áthelyezés!

Üzlet áthelyezés!

BEREGSZÁSZY LAJOS

uri és női szűs divat üzletét

Hal-tér 13. sz. alól, Deák Ferenc-utca 32. sz. alá (Sarlót-ház)

helyezte át.

Van szrenesém a nagyérdemű közön-
ség becses tudomására hozni, hogy ren-
deléseket, átalakításokat, javításokat,
nyaralásokat a legolcsóbban felelősség
mellett vállalom. A nagyérdemű közön-
ség pártfogását kérve, maradtam teljes
tisztelettel
2869

Beregszászy Lajos, szűcemester

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. B. (Iparosaink neveléséről.) A közle-
mény tartalmánál fogva inkább szaklapba való;
gonddal készült munka, de nem tartalmaz annyi
ujat, hogy különös aktualitás nélkül napilap kö-
zölhetné.

Krasz. Jól induló, de aztán ellaposodó naiv
történet. Nem közölhetjük.

Erzsébet királyné halálának évfordulója. Nem
alkalmas a közlésre.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Szőlősgazdák érdeke. Bódy Bódognak az
arad-hegyaljai szőlősgazdák viszonyairól írott fü-
zete jutott ma a szerző szívesességéből kezeimhez.
Az arad-hegyaljai szőlőbirtokosoknak nem kell
Bódy Bódogot bemutatni. Ő egyike a legszakér-
tőbb, legbuzgóbb szőlősgazdáknak, ki évek óta
önzetlenül, buzgón fáradozik a hegyalja felvirágoz-
tatása érdekében s ezt mi tudjuk legjobban, kik
együtt dolgozunk vele az arad-hegyaljai szőlős-
gazdák egyesületében s hogy eddig nem ért el
eredményt, nem rejte, hanem gazdatársai nemtörő-
dőségén mult. Fent hivatkozott munkája ismét
azt bizonyítja, hogy szíven viseli gazdatársai ér-
dekeit és életrevaló, okos és figyelemreméltó taná-
csokkal igyekszik bajainkon segíteni. Bódy 5 ak-
tuális kérdést tárgyal; ezek az adó, a munkás
kérdés, a szőlőbelegések elleni közös védekezés,
az agrár kölcsön- és végül a borértékesítés kér-
dése. Ezen kérdések megoldásának fontosságát nem
kell senki előtt sem magyarázni, s Bódy művében
sok oly eszmét vet fel, melyek megvalósulásuk
esetén e bajokat enyhíteni fogják. Nem tartom
nyan minden javaslatát keresztülvihetőnek, de a
megvalósítható javaslatok keresztülvitelére nem
csak egyesülnünk, hanem komolyan együttmun-
kálkodnunk is kell. Felkérem gazdatársaimat, hogy
Bódy művét olvassák el figyelemmel, szívleljék
meg az abban foglaltakat, jöjjenek el az összehi-
vandó rendkívül közgyűlésre és ha összetfogva
mindnyájan dolgozni fogunk a javaslatok megva-
lósításának érdekében, úgy ami megvalósítható, az
meg is fog valósulni. Ménes, 1910. szeptember 2.
Egy szőlősgazda.

Ujradí gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, szept. 6.

A romboló esőzések a mezőgazdasági álla-
potra is kedvezőlen hatással voltak.

Üdvös lenne, ha ezután hosszú ideig nem
kapnánk csapadékot.

A gabonaüzlet irányzata esendes, válto-
zatlan.

Eladásra került:

2000 mm. uj buza	8 70—9 70
200 mm. uj rozs	6 50—6 60
100 mm. uj árpa	6 50—6 60
100 mm. uj zab	7 30—7 40
200 mm. ó-tengeri	5 70—5 80

Az árak ötven kilogrammonként, koronákban
értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 6

Hinálát, vételkedv kielégítő. 35,000 mm. válto-
zatlan.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Deli árakat	2 órat sávja:
Buza 1910. októberre	10 13—10 14	10 08—10 09
Buza 1911. áprilira	10 38—10 37	10 36—10 37
Rozs 1910. októberre	7 37—7 38	7 35—7 36
Zab 1910. októberre	8 20—8 21	8 12—8 13
Tengeri 1911. májusra	5 82—5 83	5 82—5 83

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Szept. 6. —

Magyar aranyjárdék 4%	112.—
Magyar koronajárdék 4%	98.15
Magyar koronajárdék 3 1/2%	81.—
Magy. földterem. kötvény 4%	92.25
Hervát-szlavon földterem. kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsógy köleső	223.—
Tiszasszab. és szegedi sorsógy köleső	155.00
Osztrák járdék papírban	93.50
Osztrák járdék ezüstben	97.25
Osztrák járdék aranyban	116.—
Osztrák koronajárdék 4%	99.50
1880. évi osztrák államsorsógy	171.—
Osztrák-magyar bankrésvény	18.65
Magyar hitelbank-résvény	864.—
Osztrák hitelintézet részvény	668.25
Osztr.-magy. államvasutó részvény	152.20
20 frankos arany (Napoleonidör)	19.07
Német birodalmi marka	117.45
London vista	240.30
Páris vista	95.20
20 márkés arany	23.48

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Szept. 6.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos uj	8 90—9 00
76	9 00—9 10
77	9 10—9 20
78	9 20—9 30

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos uj	8 85—8 95
Rozs uj	6 50—6 55
Árpa uj	5 90—6 00
Zab uj	7 40—7 50
Tengeri régi	5 60—5 65

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. szept. 7-én, szerda: -

1. A vesztegőz áldozata. Hamoros. — 2. Egy kínai csá-
szár temetése. Látványos. — 3. Ördögl ajándék. Fan-
tasztikus. — 4. A kecskepásztor. Dráma. — 5. Leégett
kalapüzlet. Humoros. — 6. Az elűzött Pluviose, francia
tengerparti bajó kiemelése. Látványos. — 7. Szeressen
udvarió. Humoros. — 8. Don Carlos. Epizód a panyol
történelemből. Schiller, hasonló című drámája után.

Előadások 6 órától kezdve.

Helysarak: I-ső hely 1 kor., II-ik 20 fill., III-ik 60 fill., IV-ik
hely 40 fill., V-ik hely 20 fill.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

As előadások alatt a cs. és kir. 38. gyalogezred zenekara
játézik. — Ünközés.

Royal-kávéházban

esütörtökön, 1. hó 8-án
délután fél 4-től, este fél 7 ig
elsőrendű fővárosi

női zenekar hangversenyt tart.

Este 8 órától reggel 2 óráig
válogatott programmal ismét

női zenekar
és nagy

tombola-estély.

Szabad bemenet. Tombola-jegy ára 40 fill.

Szíves pártfogásért esedez

Deutsch L. Lipót.

ELOPATAKI GYÓGYUL

páratlan gyógyszer gyomor-, vese-, lép-
máj és epe-betegségeknél.

Aradon képviselő és nagybani rak-
tár: Kardos Miklós, telefon 647. Kapható
Daimel Lajos, telefon 98. Dürr Kocsárd,
telefon 130. Éles Ármin, telefon 44. Färber
Lajos és Testvére, telefon 311. Nagy Farkas,
telefon/ 268. Erenfeld Ignác stb. cégeknei
és minden jobb vend glöben és kávéházban.

TELEFONSZÁM: 891. TELEFONSZÁM: 991.

Villamos motorok és dynamók

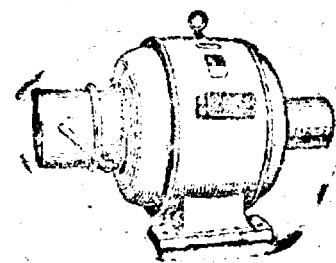
legolcsóbb beszerzési forrása

Hinterseer és Barth

elektroteknikai gyár 2747

Temesvár-Józsefváros, Rózsa-utca 47.

Gyártmányunk
előnyei:

Magas hatások,
golyós csapágyak, ke-
vese áramfogyasztás.
Elváltjuk bár-
mely gyártmányu
villamos motor és
dynamógép szak-
szert és gyere ja-
vítását.

Szűltünk kisparesek részére teljes gépperendézese-
ket, előnyös fizetési feltételek mellett. — Különg-
vetés és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Rendkívül olcsó árakban árusítunk férfi öltöny, felöltő és
fiu ruha szöveteket.

Leichner és Fleischer Arad, Szabadság-tér 17. Telefon 475.

Kizárólagos posztó gyári raktár.

Maradékok mindig kaphatók.

HOLLA
 Szakirostok által megvizsgálva és legjobbak minősítve. Két évi próbák. Ár: tucatonta 4, 6, 8, 10 korona.

3407

**Kitűnő minőségű
 faj
 paradicsom**

métermázsanként 7 kor. netto. Csomagolás önköltségen.
Hámory gazdaság
 Deák Ferenc-u. 3. sz.

Iskolakönyvek tartós bekötéséi

szolid árak mellett vállalja az
Aradi Nyomda Részvénytársaság
 könyvkötészete.

Alkalmi vételek és eladások ékszer tárgyiban

Deutscher Izidor
 óras és ékszerész
 Weltzer János-utca, Minorita-palota
Zálogcédulák
 arany és ezüstnemek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételre vagy más tárgyra átcsereztetnek
 TELEFON 438. TELEFON 438.

Telefon sz. 789. — Telefon sz. 789.
Lakás tisztítási vállalat

Elvállalok parkettás lakások tisztítását és tisztántartását. Ablak, csillár és kilincsek tisztítását. Téli ablakok felrakását. Szőnyegek porolását, irodák, cukrászdák és kávéházak tisztántartását. Tüzelőanyagok lakásba való szállítását. Vidéki munkák gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
 3361
 Maradok kiváló tisztelettel
Lovas Károly,
 lakás és ablak tisztítási vállalkozó
 Mihály-utca 86b. (Saját ház.)

Vadász irak és intézetek figyelmébe

Mint Posner B. hírneves volt aradi praeparátor mester tanítványa és üzletvezetője, bátorkodom figyelmüket Kovaszinon létesített állatkitömő műhelyemre felhívni.
 3407
 Elvállalok mindennemű madár- és állatkitömést, fejek és szőnyegek elkészítését, agancsok felszerelését stb. e szakmába vágó munkákat.
 Szíves pártfogásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel
Baár József, Kovaszinc
 Aradmegye.

Uj Internátus Lippán.

A t. érdekelt szülők értesítettnek, hogy az 1910—11-iki iskolai tanévre a modern követelményeknek minden tekintetben megfelelő fiú-nevelőintézet nyílik Lippán, a mely felett a főfelügyeletet a helybeli középiskolák igazgatója, míg a tanulmányi felügyeletet a tanári testület 1—1 tagja gyakorolja; egészségi szempontból pedig a városi főorvos felügyelete alatt áll.
 8046
 Helyszüke miatt az első évben csak **korlátolt számban** vétetnek fel felsőkereskedelmi-, polgári- és elemi-iskolai növendékek **igen mérsékelt díj** mellett.
 Prospektussal készséggel szolgál
A Lippai Diák-Otthon Igazgatósága
Lippán.

MAUTNER R.
 Hunyady-utca 1. szám.

Előnyös vétel folytán feltűnő olcsóságok érkeztek az alanti cikkekben és azokat még eddig nem létezett olcsó árban tovább árusítom, míg ezen készlet tart: finom barchetok, szövetek, voálok, delinek, angol sephirek, chiffon, vászon, kanavász, asztalnemű és ággyterítők.
 Angol costüm kelmék, angol férfi szövetek félárban, szőnyegek stb. e szakmába vágó cikkek.

Valódi Rumburgi vásznak félárban
 üzleti órák reggel 7—12 ig délután 2—1/2 8-ig.

MAUTNER R.
OLCSÓ ÁRUHÁZA,
 Hunyady-utca 1. szám.
 3180

Tyúkszemétől mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt **70 fillér.**
 421

Láb és kézizzadás azonnal és teljesen elmúlik ha az izzadó részerek „Peppo“-val eceteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. — Egy üveg ára utasítással együtt **1 korona.**

Poloskák kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolsav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a polosának még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára **70 fillér.**

Hajvesztő „Depillor“. E csodabátásu szerrel minden oly helyről, ahol a hajnövés alkalmatlan, mint az arc, nyak, kezek, azt egy pár perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. — Ára utasítással együtt **1 korona.**

Ideális „NITER“. legjobb, legtartósabb gummi óvszer a világon. — 6 darab egy eredeti dobozban **2 korona.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:
 gyógyszerésztárban **ARAD,**
Andrássy-tér 22. sz.
 a megyeházzal szemben. —

Hajós Árpád

Telefon szám 785.

Telefon szám 785.

A beiratáshoz kiemelendő gyermek cipők, leány, fiu cipők. Fiu ingek óriási választékban.

Róna Jenő cipő-, fehérnemű- és uridivat-üzlete

Arad, Andrassy-tér 17. (Reinhart-ház.)

Nagy választék női- és férfi cipőkben. — Uri fehérnemű kelengye kézen és mérték szerint rendelve. — Elsőrendű gallérek, mansetták. — Nyakkendő különlegességek. — Legjobb minőségű bőrkecstyűk. — Tartós harisnyák. 2001 Szabott árak.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Selyplő, daadgó,

érzékszervi fogyatkozásban szenvedő, gyengétehetségű és ideges gyermekek magánoktatását elvállalja: Gyógynevelő. Cím a kiadóhivatalban. 3452

Abonenseket, iskolásflukat

telles ellátásra elfogad Kohn Adolfné Petőfi-utca 6. sz. 8080

Butor.

Két szobás ebédlő és háló politurizált mahagoni, egy pár hónapos, elköltözés miatt azonnal eladó. Bővebbet Schweiger cukrásznál, Boros Béni-tér 8. szám. 3418

Cserép kályha

barna, közep nagy, ép, eladó. Ferenc-tér 1a. szám alatt. 3481

Jankönyvek

(ujak és használtak) legnagyobb készlete. Minden iskolakönyv használhatóságáért szavatolok. Pontos kiszolgálás vidékre is. Füzetek, körzők és egyéb tanszerek előírás szerint. 90.000 kötetes kölcsönkönyvtár és 80.000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Kerpel Izsó könyvkereskedése Aradon. 525

Iskolai táskák

könyvszíjak, iskolai szerek, irkák, körzők, rajztáblák legjobb kivitelben kaphatók Ingusz I. és Fia könyv és papirkereskedésében Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 671

Kossuth-utca 40. szám alatt

ujjonnan épülő házban modern lakások kiadók november 1-re. Bővebbet Matuschek J. és Fia üzletében. 3104

Pollák Arnold

szállítási irodájában egy gyakor-nok felvétetik. 3411

Boroshordók

100-tól 800 liter űrtartalommal teljesen jókarban eladók egyenként is. Nádor-utca, sörraktár. 3272

Kereskedősegéd

kerestetik vidéki vegyeskereskedésbe azonnali belépésre. Román nyelv ismerete kívánatik. Ajánlatok „Vidék 50” jellegére a kiadóhivatalba kérik. 2988

Kraus: Paulin

könyv és papirkereskedése Atzél Péter-utca, Színház-épület. Ajánlja új és használt tankönyveit az összes iskolák számára. Elsőrendű tan- és írószerek legnagyobb készletét. Legfigyelmezőbb kiszolgálás. 511

Vidéki fogyasztási szövetkezet

keres óvadékképes keresztény üzletvezetőt, ki a fűszer-, vas- és rövidáru szakmában jártas, a román nyelvet bírja, azonnali belépésre. Ajánlatok „Megbízható” jellegére a kiadóhivatalba kérik. 2741

Kész talicskák

nagyban és kicsinyben, vasalva vagy anélkül olcsón kaphatók. Viszont elárúsított kedvezményben részesülnek. Geiszel jármű- és fa-áruháza Miksa-utca 2-3. 2505

Ka cigarettázik

használjon Progress szivarkahelyet, 100 drb. 26 fill. 1000 drb K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Angol

bőr butorok

készítését a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben és a legolcsóbb árban készítjük. — Hazai és külföldi angol és német, sima és antik bőrokból, stb.

Rajzokkal és bőrmintákkal, melyek most érkeztek, megkeresésre szívesen szolgálunk. 3076

Városi és megyei telefon 132. Szállítunk teljes lakberendezéseket a legújabb stílusban.

Kitünő tisztelettel

Berán Antal és Fia

butorraktára

Forray-utca. Gróf Hunyady-ház.

Jó karban levő, szilva-iz 16x6 3451

Üstök

8 drb. réz, 4 darab lemezről készült, azonnal eladók

Weisz János cégnél Maresillyén.

Ügyes kárpitos

olcsón ajánlkozik házakhoz dolgozni úgy helyben, mint vidékre.

Vidékre árfelemelés nélkül.

Stáhl M.

Bercsényi Miklós-utca 32. 3435

Kérje csak a valódi

Kaiser Borax

Kiváló tisztító szer. 2691

háztartás és ipari használatban.

A bőrt puhává, fehérre és egyben ellenállóképesé teszi a kellemetlen időjárás ellen. Csakis a vörös 15, 30 és 75 filléres dobozokban. V. J. K. Kaiser Borax-Savanyú 30 fill. Tolsa-savanyú 40 fill.

GOTTLIEB VOITH Wien III/1

Kapható: Vojtek és Weisz, Färber Testvérek, Dürr Kocsárd és Schäffer Benjáminnál.

Drescher és Szilágyi

angol uri szabók

Arad, Asztalos Sándor-utca 1.

Állandó raktár bel- és külföldi szövetekben.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben, Asztalos Sándor-utca 1. sz. alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

angoluri-szabó

műtermet nyitottunk.

Sokoldalú tapasztalataink, melyeket mint szabász a főváros elsőrendű műtermében sajátítottunk el, azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelünk. Raktárunk tartunk mindennemű bel- és külföldi szöveteket és béésárut a legjobb minőségben, dus választékban. Mélyen tisztelt rendelőink ruháit díjmentesen vasaljuk. Magunkat szives figyelmébe ajánlván, illő tisztelettel

Drescher és Szilágyi angol uri-szabók.

Elvünk: Pontos és szolid kiszolgálás. — Vidékre meg-hívásra azonnal mehetünk. 3445

Hol szerezzük be ernyő és fűző szükségleteinket?

A temesvári ernyőgyár raktárában

Arad, Andrassy-tér 20. szám.

Megbízható, szolid, olcsó árak mellett.

Pontosan és gyorsan készítek ernyő áthuzatokat és javításokat.

Varga D. Dani.

2254